Meander

3 - 2015

13de jaargang nr. 2 jul-aug-sep 2015

Natuur rond Schelde, Leie en Zwalm

natuurpunt Vlaamse Ardennen *plus*

INHOUD EN COLOFON

- 3 Beste Natuurvrienden
- 4 Plantenatlas Schelde-Leie: stand van zaken
- 7 Deinze-Zulte 'gaat vreemd'
- 9 Buurtcomité Rovorst en Kern Rondom Burreken zetten 328 padden en kikkers over
- 10 Overzicht vogelwaarnemingen maart – mei
- 13 Jong leven op de wastine in het Burreken
- 13 Steun het Burreken
- 14 Boomadoptie in Kern rondom Burreken
- 15 Joke, red het Burreken
- 16 Namen in de natuur: misverstanden en andere onzin
- 18 Ruil je oude mobieltje voor een stukje natuur
- 19 Kalender
- 24 Natuurplezier zonder grenzen
- 25 Grote paddentrek in de Maarkebeekvallei
- 27 Kerkuil: evolutie in Vlaanderen
- 27 Nieuwe projectoproep bebossing 2015
- 28 MOW viert 40 jarig bestaan te Zegelsem
- 29 Afscheid van Wim Jourquin
- 29 Samenscholing boerenzwaluw
- 30 Een Wielewaler van het allereerste uur
- 31 De kikkerfluisteraar
- 32 De Mediawatcher
- 37 Frankrijk verbiedt Roundup
- 37 Boekbesprekingen
- 38 Nieuwe secretaris voor VA+ gezocht
- 39 Open brief aan minister Schauvliege
- 39 We delen in de rouw van

Proefexemplaar

Teksten voor Meander van januari, april, juli en oktober moeten de redactie bereiken vóór respectievelijk 10 december, 10 maart, 10 juni en 10 september

Natuurinbreuken? Bel: 09/276.20.00 of natuurinspectie.ovl.anb@vlaanderen.be

natuurpunt

is een brede beweging waarin duizenden geëngageerde vrijwilligers, in afdelingen en werkgroepen, elk hun verantwoordelijkheid opnemen voor het behoud van de natuur in Vlaanderen. De vereniging wil het beleid en het behoud, de educatie en de studie van de natuur mede vorm geven.
T.: 015/29.72.20
www.natuurpunt.be

Lidmaatschap

Je wordt lid door 27 euro te storten op rek: BE17 2300 0442 3321 van Natuurpunt, Coxiestraat 11, 2800 Mechelen, of op rekening BE49 3900 6213 0171 van Arsène en Yvette Benoot, Gampelaeredreef 67 te 9800 Deinze, 09/386.38.95; arsene.benoot@skynet.be.
Zij verzorgen de ledenadministratie van alle afdelingen (zie verder) van Natuurpunt Vlaamse Ardennen *plus* behalve van Zwalmvallei.
Ledenadministratie Zwalmvallei: Koen Gintelenberg, Poorterij 15, 9660 Brakel, 055/60.45.21, koen.gintelenberg@telenet.be.

natuurpunt Vlaamse Ardennen *plus*

Natuurpunt Vlaamse Ardennen *plus* omvat volgende steden/gemeenten: Brakel (zonder Everbeek en Parike), Deinze, Herzele, Horebeke, Kluisbergen, Kruishoutem, Maarkedal, Nazareth, Oudenaarde, Ronse, Sint-Lievens-Houtem, Wortegem-Petegem, Zingem, Zottegem, Zulte en Zwalm.
http://vlaamseardennenplus.be

Contactpersonen

Regio: Vlaamse Ardennen *plus*
• Guido Tack 0474/90.02.30
guido.tack1@telenet.be
• Peter Breyne 09/384.73.08
peter.breyne@skynet.be

Websites en Flits

dominiek.decleyre@gmail.com
http://www.facebook.com/np.vaplus
http://vlaamseardennenplus.be
http://issuu.com/vlaamseardennenplus/docs

Afdelingen

• Deinze Zulte
Koen Houthoofd 09/328.11.08
koen.houthoofd@ugent.be
• Groot Zingem
Eddy Van Den Abeele 09/384.43.54
ed.vandenabeele@skynet.be
• Herzele
Mieke Dennequin 0473/95.74.02
Mieke.Dennequin@gdfsuez.com
• Oudenaarde *plus*
Alexander Van Braeckel 0473/854562
alexander.tine@telenet.be
• Ronse
Philippe Moreaux 0476/49.24.61
moreauxphilippe1951@gmail.com
• Schelde-Leie
Jacques Vanheuverswyn 09/324.09.42
jacques.vanheuverswyn@telenet.be
• Sint-Lievens-Houtem
Erwin Declercq 09/282.06.70
erwin.declercq@hubkaho.be
• Vlaamse Ardennen
Johan Cosijn 055/30.98.10
johan.cosijn@telenet.be
• Zwalmvallei
Jan François 09/361.03.00
jan.francois@telenet.be

Kernen

• Rondom Burreken
Filip Hebbrecht 055/49.55.63
filip.hebbrecht@telenet.be
• Werkgroep Bos t'Ename
Guido Tack 0474/90.02.30
guido.tack1@telenet.be

Werkgroepen

• Invertebraten (Lampyris)
Gerda Achtergaele 055/60.35.09
g.achtergaele@telenet.be
• Paddenstoelen
Eddy Saveyn 09/380.03.00
eddy.saveyn@gmail.com
• Planten
Henk Coudenys
coudenys.henk@belgacom.net
• Vogels
Paul Vandenbulcke 055/49.60.12
paul@vwg-vlaamseardennenplus.be
• Zoogdieren
Dirk Criel
dirkcriel@skynet.be

Limoniet

• Jo Packet 0499/59.32.57
jo.leenpacket@gmail.com

Reservaten met projectnummer

Giften voor reservaten zijn fiscaal aftrekbaar vanaf 40 euro en stort je op rek. nr. BE56 2930 2120 7588 van Natuurpunt met vermelding van het projectnummer:

• Algemeen reservatenfonds Vlaamse Ardennen *plus* 6699
• Bois Joly 6625
Patrick Alexander
patrick.alexander@scarlet.be
• Bos t'Ename-Volkegembos 6121
Guido Tack 0474/90.02.30
guido.tack1@telenet.be
• Bovenlopen Zwalm 6142
Heidi Demolder 055/42.16.45
heidi.demolder@inbo.be
• Burreken 6602
Dirk Criel
dirkcriel@skynet.be
• Duivenbos 6632
De Neve Johan 054/50.18.59
natuur.herzele@scarlet.be
• Feelbos-Kalkoven 6185
Lucien Vanden Daele
055/38.70.54
• Grootmeers 6650
André Vandecapelle
0498/45.93.42
andre.vandecapelle@skynet.be
• Heurnemeersen 6063
Gerard Mornie
gerard.mornie@pandora.be
• Kordaelbos 6605
Lieven Kinds 09/383.71.39
lieven.kinds@scarlet.be
• Langemeersen 6076
Alexander Van Braeckel
0473/85.45.62
alexander.tine@telenet.be
• Leiemeersen van Astene en Bachte 6109
Koen Houthoofd 09/328.11.08
koen.houthoofd@ugent.be
• Maarkebeekvallei 6670
Johan Cosijn 055/30.98.10
johan.cosijn@telenet.be
• Middenloop Zwalm 6160
Chris Nuyens
chris_nuyens@telenet.be
• Munkbosbeekvallei 6151
Laurent Flostroy 0498/67.71.09
laurent.flostroy@pandora.be
• Nukerkebos-Bosheide 6641
Guy Cammaert
karien.maes@pandora.be
• Paddenbroek
Thijs Lietaer 0473/58.17.14
thijs.lietaer@telenet.be
• Parkbos-Uilenbroek 6136
Dominiek Decleyre
dominiek.decleyre@gmail.com
• Perlinkvallei 6204
Vincent Decroock 0498/10.95.39
vincent.decroock@proximus.be
• Pyreneeën-Tombele 6667
Philippe Moreaux 0476/49.24.61
moreauxphilippe1951@gmail.com
• Rooigembeekvallei 6669
Gunther Groenez 0486/16.74.30
gunther.groenez@pandora.be
• Vuilbroek 6126
Eddy Saveyn 09/380.03.00
eddy.saveyn@gmail.com
• Wijmier 6141
Johan Cosijn 055/30.98.10
johan.cosijn@telenet.be
• Vallei van de Zeverenbeek 6082
Rik Desmet 09/386.46.63
desmet.rik@scarlet.be

Meander

is het driemaandelijks regionaal tijdschrift voor leden uit de regio Vlaamse Ardennen *plus*..

Natuurpunt-leden die wonen buiten de regio kunnen Meander ontvangen mits een jaarlijkse bijdrage van 7,5 euro op rekening BE49 3900 6213 0171 van Arsène en Yvette Benoot (zie ook onder 'lidmaatschap')

Redactie

• Jo Buysse 09/385.52.89
jozef.buysse@scarlet.be
• Johan Cosijn 055/30.98.10
johan.cosijn@telenet.be
• Norbert Desmet 0494/65.33.91
desmetnorbert@hotmail.com
• Rik Desmet 09/386.46.63
desmet.rik1@gmail.com

Kalenderverantwoordelijke

Filip Keirse 055/38.78.83
filip.keirse@skynet.be

Verzending Meander

Arsène en Yvette Benoot 09/386.38.95;
arsene.benoot@skynet.be.

Kaftfoto: beheerwerken in Deinze door Christine Ostijn

Lay-out: Jo Buysse.

Oplage: 3400.

Druk: Drukkerij Graphius, Gent. Papier: Cyclusprint 90 g 100 % kringloop. Gedrukt met plantaardige inkten en oplosmiddelen.

Beste Natuurvrienden

Wie 't kleine niet eert, is 't grote niet weerd

Dirk Criel

"Zorg jij voor wilde beestjes en plantjes? Plezant voor jou, maar werk je daarnaast ook nog?" Als ze met verkleinwoordjes tegen mij beginnen te spreken, dan weet ik hoe laat het is. Er is wel enige sympathie en inlevingsvermogen aanwezig, maar je wordt niet echt ernstig genomen. Het is het beeld dat ik voor ogen heb als ik een oud en onbeholpen man zal zijn, maar waarvan ik nu al - als natuurbeschermer - met enige regelmaat een voorproefje krijg. Vooral de woorden 'bloemetjes' en 'bijtjes' worden daarbij niet geschuwd, waarschijnlijk omdat het woord 'natuurtje' niet bekt als verkleinwoord. Met deze 'kleinspraak' willen sommige mensen me duidelijk maken dat er belangrijkere dingen in het leven zijn. Pakweg: werk, gezondheid, ons welzijn en niet te vergeten zuurstof voor onze economie en voetbaluitslagen. Niet onbelangrijk maar maatschappijkenners vergeten dat onze waarden grotendeels afhangen van de diversiteit aan kleinoden waarvan menigeen onder de noemer natuur of milieu kan worden gevat.

Velen kunnen niet begrijpen waarom grootse plannen moeten wijken voor een vogeltje of een kevertje laat staan voor een plantje dat – het wil weer lukken – noodzakelijk zijn stek op die ene plek gevonden heeft waarop ook zij hun oog hebben laten vallen. Zo claimt wel ieder van ons zijn eigen stukje leefruimte. Als het nu nog een groot beest of een bos zou zijn, dan heb je misschien een verhaal. Maar een spitsmuisje of orchideetje? Nee toch? Het ligt in onze natuur om belangen aan de grootte van een dier of de oppervlakte van een waardevolle vegetatie af te meten. Zo'n maatstaf holde al van meet af aan onze soortenbescherming uit. Denk maar aan insecteneters en amfibieën. Ze zijn al decennialang beschermd, maar gaan nog dagelijks op de schop, zonder dat erom wordt gemaald.

Met de actie 'Red de Natuur' vraagt Natuurpunt aandacht voor de kleintjes, want onze kleinmoedige Vlaamse minister Joke Schauvliege en haar Brusselse natuurstrategen hebben geen tijd en geld voor kleine natuurverhalen. Voor hen staat het grote verhaal vooraan en daarin is geen plaats voor onbenulligheden. In het nieuwe natuurbeleid krijgen voortaan alleen Europees belangrijke habitats de volle aandacht. De restjes gebiedseigen Vlaamse natuur passen niet in het Europese plaatje. Voor het behoud en herstel van regionaal belangrijke biotopen moeten natuurliefhebbers maar zelf oplossingen zoeken. De overheidsmiddelen zijn immers beperkt en vrijwilligers kosten niets. Om meteen de daad bij het woord te voegen, plant de minister de middelen voor natuurbehoud in te krimpen en louter in te zetten op wat door Europa wordt opgelegd. Als de voorspellingen uitkomen, worden kleine reservaten en fysiek niet aaneengesloten reservaatdelen onder de 10 ha als onrendabel geschrapt. De minister kent geen kleinheidswaan; de toekomst is groots.

In de Vlaamse Ardennen bestaat die Europese natuur hoofdzakelijk uit bossen. Zo werd eerder al beslist. Tegen bossen kan je niets hebben, maar de natuur bestaat uit meer dan alleen bomen. Als je het legertje theoretici dat hiervoor aan het werk is gezet, laat doen dan worden morgen onze reservaten vol geplant met bomen en blijft er geen plaats over voor bloemenrijke graslanden, wastines, heiden en andere onbeboste habitats. Daarmee alleen zal de biodiversiteit het evenwel niet redden. Wat we nodig hebben is een veelzijdig en structuurrijk landschap. Daarin passen uiteraard ook grote(re) boscomplexen, maar die functioneren alleen wanneer ze doorspekt zijn met een veelheid aan kleinschalige (bos)landschapselementen zoals open bosplekken, bosweiden, wastines, randen, poelen en moerassen. De vraag is ook hoe we die bebossingen gaan realiseren bovenop de 10 000 ha nieuw bos die men met het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen al tegen 2007 in Vlaanderen wou realiseren en waarvan toen maar 29% effectief werd gerealiseerd.

Met rekensommetjes en kalibratiemodelletjes probeert men op papier het plaatje rond te krijgen. Dan zitten we veilig voor de Europese boeman. Maar het betekent niet dat we van dan af overal biologisch waardevolle bossen hebben. Het ene bos is het andere niet. Daarvoor is het wachten op de dag dat de geschreven beloften, die in een ruimtelijk plan, beheerplan of intentienota zijn neergepend, worden ingelost en de tijd leven blaast in de duizenden hectaren nieuw aangelegd bos.

Als een minister die bevoegd is voor natuurbehoud nog niet begrijpt dat zo iets niet werkt, wat verwacht je dan van een gewone burger die met kind en gezin wel andere bekommernissen heeft. De overheid werkt aan natuurbehoud. Niet omdat ze erin gelooft maar omdat het moet van Europa. Gelukkig is ons aandeel in de Europese natuur niet beursgenoteerd. We zouden anders in slechte papieren zitten.

Regionale plantenatlas Schelde-Leie: stand van zaken begin 2015

Karel De Waele

Wat doet een botanicus in de winter?

Als het herkauwen van de vondsten van het vorige plantenseizoen voorbij was, en nadat ik ook alle aanvullingen als gevolg op de oproep om de zwarte gaten in onze regio aan te vullen had verwerkt, was er nog tijd over. Dus heb ik me dit en vorig winterseizoen eens bezig gehouden met het uitpluizen van de plantenmeldingen in onze streek op waarnemingen.be.

Zo ben ik beetje bij beetje teruggegaan tot het startjaar van deze website, nl. 2008. Waarnemingen.be bevat een ongelooflijk aantal plantenmeldingen van een verrassend aantal personen, meestal voor mij onbekend. Niet minder dan 292 personen heb ik genoteerd, die op waarnemingen.be planten gemeld hebben in ons plantenatlasgebied! Sommige hiervan met slechts enkele sporadische meldingen her en der, andere met systematische meldingen uit welbepaalde gebieden – meestal een reservaat dat ze regelmatig bezochten. De ene noteerde alles, de andere enkel de merkwaardige vondsten. Slechts zelden kwamen er bij waarnemingen.be meldingen binnen uit de 'zwarte gaten' van mijn oproep van twee jaar geleden. Maar alles samen leverde dit toch een serieus aantal aanvullingen op bij onze 'Regionale plantenatlas Schelde-Leie'.

We beseffen wel dat we in feite geen cumulatieve kaartjes mogen maken met de gegevens uit die atlas die komen uit de periode 1972-2002 samen met de gegevens van nà 2002, maar dit geeft toch een goed idee van de relatieve soortenrijkdom (of -armoede) van bepaalde km²'s en zeker van de plekken waar best nog wat gegevens mogen ingezameld worden. Maar laten we eerlijk zijn, ook aan de 'tekortkomingen' in die atlas kwamen verbeteringen. Want die zijn niet alleen te wijten aan gebrek aan voldoende bedekkingsgraad van het

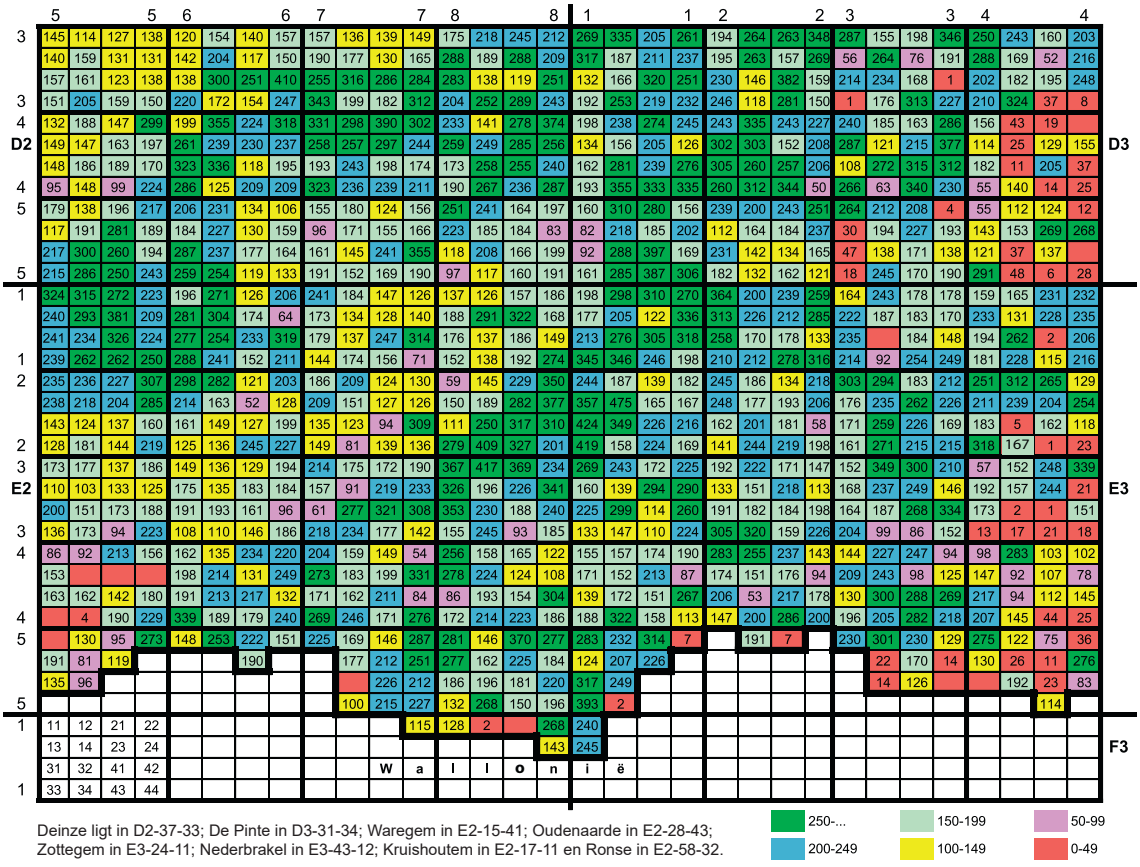

Deinze ligt in D2-37-33; De Pinte in D3-31-34; Waregem in E2-15-41; Oudenaarde in E2-28-43; Zottegem in E3-24-11; Nederbrakel in E3-43-12; Kruishoutem in E2-17-11 en Ronse in E2-58-32.

onderzoek, maar ook aan gebrek aan plantenkennis in onze beginjaren. Gelukkig is die kennis de laatste decennia flink vooruit gegaan en zien we o.a. aan de commentaren bij de meldingen in waarnemingen.be dat vele van die aanbrengers duidelijk vooruitgang gemaakt hebben in hun floristische kennis.

Opvallend is ook dat de nieuwe generatie floristen meer aandacht besteedt aan adventieve soorten, waar wij deze in de periode 1972-2002 eerder stiefmoederlijk behandelden en met een scheef oog bekeken. Er zal steeds discussie blijven tussen de voor- en de tegenstanders, maar het kan zeker geen kwaad om de vondsten van tuin- of andere adventieven in de vrije natuur te noteren met datum en eventuele commentaar. Deze gedocumenteerde vondsten kunnen later nuttig zijn bij het onderzoek naar de eventuele inburgering of het besluit om bepaalde soorten als invasief te klasseren.

Twee voorbeelden

Om de ongelooflijke vooruitgang in de kennis van onze flora te illustreren heb ik hier twee voorbeelden uitgekozen. Eentje van een soort, die naar ons aanvoelen bijna overal voorkomt en dus ook een bijna volledig bedekkend kaartje zou moeten opleveren. Het betreft de **melganzenvoet** (*Chenopodium album*), een eenjarig plantje dat zich maar al te gretig uitzaait op braakliggende terreinen en omgewoelde bodems. Deze laatste biotopen zijn alom tegenwoordig in het landbouwgebied en in onze tuinen; en de eerste zijn al evenmin zeldzaam in het stedelijk milieu. Enkel de bossen zouden normaal moeten ontsnappen aan de veroveringsdrang van dit kruid.

Op de kaart zien we dat er toch ongeveer de helft van de oorspronkelijke meldingen bijgekomen zijn de laatste 12 jaar. Dit is uitsluitend te wijten aan de hogere onderzoekingsgraad van ons gebied. Vele van onze botanisten hebben dit onbenullig plantje in hun beginjaren een beetje stiefmoederlijk behandeld, want ze hadden begrijpelijk meer interesse in de zeldzamere en mooiere soorten. Het zou te kort door de bocht zijn moesten we hier suggereren dat de opwarming van ons klimaat hiervan de oorzaak is … Hoewel die hier ook wel een rol zal in gespeeld hebben.

Als tweede voorbeeld heb ik een zeldzamere soort gekozen, die bij de botanisten in onze streek met meer dan normale aandacht gevolgd werd en wordt.

Melganzenvoet *foto: Gilbert De Ghesquière*

Paarse schubwortel *foto: Walther De Munter*

Chenopodium album - melganzenvoet

X 1972-2002 na 2002

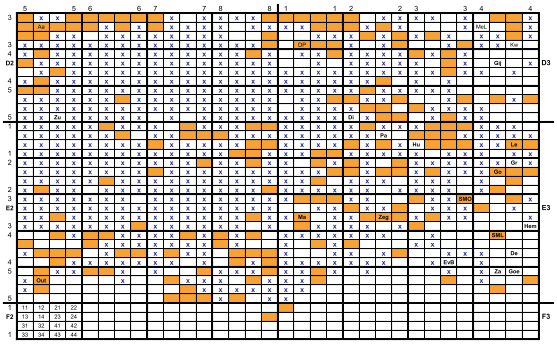

Lathraea clandestina - paarse schubwortel

X 1972-2002 na 2002

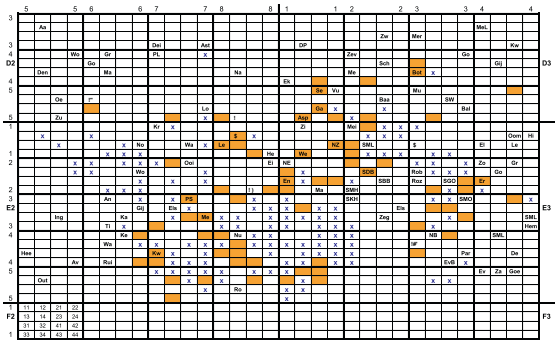

Het betreft de 'trots van de Vlaamse Ardennen', de **paarse schubwortel** (*Lathraea clandestina*). En toch zien we ook hier op het kaartje dat zelfs iets meer dan de helft van de oorspronkelijke meldingen bijgekomen zijn. Opnieuw is dit vooral te wijten aan de toenemende onderzoekingsgraad in ons gebied. En dit is zeker toe te schrijven aan het gemak waarmee men tegenwoordig via waarnemingen.be meldingen kan invoeren.

Is er nog werk aan de winkel?

Uit het bovenstaande kan misschien besloten worden dat het inventarisatiewerk zo goed als rond is in onze streek. Als men de laatste kaart bekijkt met de aantallen die in elke km² van 1972 tot eind 2014 genoteerd werden, ziet men inderdaad slechts enkele tientallen rode hokken, waar minder dan 50 soorten genoteerd werden. Die liggen daarenboven hoofdzakelijk aan de rand van ons werkingsgebied. Toch denk ik dat het nuttig is ook deze km²'s eens te bezoeken en ze een groene kleur te geven. Meer nog: op het kaartje staan ook nog ettelijke roze hokken waar minder dan 100 soorten geïnventariseerd werden … Ook deze mogen gerust wat meer aandacht krijgen.
Daarom dus onze oproep: wie adopteert enkele van die rode hokken … en wie enkele roze?

Is de kous daarmee af?

Los daarvan is het van groot belang de databank van Flo.Wer zo actueel mogelijk te houden, om als het nodig is een zo actueel mogelijk beeld te kunnen geven van onze flora en ook in bepaalde gevallen trends te kunnen zien in de evolutie ervan. Daarom blijft het noodzakelijk te 'strepen', ook in gebieden die op dit kaartje al donkergroen gekleurd zijn.

Om dit karteerwerk in goede banen te leiden, en de resultaten ook statistisch te kunnen verwerken, is Flo.Wer in samenwerking met het INBO bezig met het uitwerken van een nieuw karteringsproject dat zowel in ruimte als in tijd voldoende gespreid is om er statistische analyses op te kunnen verrichten. Maar meer hierover later, of beter nog: hou de website **plantenwerkgroep.wordpress.com** in de gaten.

Deinze-Zulte ‘gaat vreemd’

Greet De Wandeler

Geen blik gunt ze ons, de zon, daar op het kerkpleintje van Roesbrugge bij Poperinge. Guido Quaghebeur, natuurgids regio Poperinge-Vleteren, verwelkomt op 11 april een veertigtal Natuurpunters persoonlijk en leidt ons langs de Dode IJzerwandelroute een schilderij binnen. De smalle rivier vlijt zich in het dorp en bepaalt verderop de grens met Frankrijk. Permanent grasland en geploegde zandleemvelden worden doorsneden door kleine landschapselementen (knotwilg, sleedoorn, breedwaaierige populier,…). Aan een peilstok naast de stroom te oordelen, kan de IJzer in natte maanden fel uithalen.

Twee nog doorzichtige populierenbosjes herbergen een kolonie roeken, herkenbaar aan de ronde, beenderkleurige bek. Toefjes bies verraden plassen als trekpleister voor grutto, kleine en grote zilverreiger, watersnip, slobeend, zomertaling en raar maar waar: plastieken ganzen die ook als trekpleister fungeren. Over de schreve heerst een andere jachtwet, verduidelijkt Guido: “De Fransen kennen twee soorten vogels: diegene die je mag schieten en eetbaar zijn en diegene die je mag schieten en niet eetbaar zijn”. Met andere woorden: over de IJzer lokt en schiet men (vanuit schuilbunkers) maar raak. Er wordt wat gemord over wetgeving en Europa. “Te PAS en te on PAS wordt Europa gebruikt”… mooie

Waterranonkel sp. *foto: Christine Ostijn*

woordspeling van de vader van Koen. De PAS (Programmatische Aanpak Stikstof) werd in vorige Meander uitgebreid toegelicht.

Blauwe kiekendief wikt en weegt op de nukkige wind. Ook hier heeft de vlascultuur het landschap ooit getekend. Getuige daarvan is een omgebouwde vlasfabriek met hoge, bakstenen schoorsteen. Grasmus keuvelt vanuit laag struikgewas. Boerenzwaluw buitelt uitgelaten en schudt de lange terugtocht uit de veren.

Landbouw heerst over de Westhoek. Ooit was dit de heimat van de geelgors die zich nog wel even laat horen maar hier amper nog tot broeden komt. Dit lukt dan weer beter even verderop in Frankrijk. Geelgors verlangt natte weilanden, beekvalleien en open velden omzoomd door struiken en bomen waar hij zijn nest kan verbergen op de grond onder overhangende takken of vlak erboven in een dichte struik. Het ‘plan Geelgors’ is een inrichtingsplan voor de vallei van de Heidebeek (Haringe-Watou), van de IJzer (Roesbrugge-Haringe) en van de aanverwante

foto: Christine Ostijn

beken in dit gebied.

De Heidebeek is nog één van de weinige beken in deze regio en ver daarbuiten met een natuurlijke meandering. Het plan is klaar om de omgeving van deze prachtige beekvallei(en) te bewaren en ze in te richten naar soortbescherming.

Het kerkje van Haringe, een minuscuul dorpje verderop, is een mix van steensoorten waaruit de standvastige heropbouw na elke aanslag is af te lezen. De Groote Oorlog zit in de vezel van deze streek.

De wind trekt ons over de kouter richting Roesbrugge. Magen grommen. 't Jagershof in Krombeke sterkt de inwendige mens. Naast de toog staat een opgezette haas met een jachtgeweertje, gericht op de klant … "*roare hastn, die Westvloamengn*".

foto: Christine Ostijn

's Namiddags neemt Jürgen Loones ons op sleeptouw. Ondanks regen en wind slaat de passie voor de rode bosmier snel over. De Sint-Sixtusbossen in Vleteren vormen het rijk van deze tot 1,5 cm grote mier. Hoewel ze, net als andere miersoorten, het zuurste der zuren spuit, heeft de mens er geen last van. Deze mier heeft geen angel, ze bijt wel maar raakt amper door onze huid. Een zachtaardige, bijna aaibare bosbewoner die al snel van hand tot hand loopt.

Langzaam opent zich een heuse encyclopedie die jong en oud in de ban zuigt van het leven en lijden van dit bedreigd insect. We leren dat er kale en behaarde kerels rondlopen en dat er enkel een nieuwe mierenhoop gebouwd wordt, palend aan een bestaande of geënt op een 'dienaarmierennest'. Migratie is dus een moeizame aangelegenheid.

Haas *foto: Brigitte Delmeire*

Schuift door omstandigheden de bosrand op, dan schuift de bosmier mee op.

We teren en verteren: uitwerpselen van groene specht, als dunne sigaretjes volgepropt met delen van verorberde mieren. Symbiose ten top: bosviooltje laat haar zaadjes weloverwogen afknabbelen door de rode bosmier om zo te kunnen kiemen.

Als orgelpunt wordt de zeldzame mierenzakkever opgevoerd (zij het op sterk water): een langwerpige lieveheersbeestjesachtige kever die parasiteert op de rode bosmier. Het wijfje zoekt een geschikte positie in een struik of boom boven het mierennest. Ze bouwt een hard kegeltje waarin ze een eitje deponeert en laat dit kegeltje op het nest vallen. De mieren nemen dit kegeltje binnen en eenmaal de larve uitkomt, verhult die zich in een zak van uitwerpselen. De larve voedt zich met miereneitjes en trekt zich terug in haar koker als andere mieren haar aanvallen. Eenmaal de volwassen kever zich ontpopt, tracht hij zo snel mogelijk het nest te verlaten waarbij hij zich voor dood houdt bij een confrontatie.

Hoe verder we het bos intrekken, hoe driester Jürgen van leer gaat en zijn beste Latijn boven haalt. Nu ik het opzoek in mijn insectengids komt het me weer voor de geest: van Lasius tot Formica (ik wist dat het me aan de keuken van mijn ouders deed denken).

De late namiddagzon jaagt de klamme kilte uit onze ruggen. We laten de hopvelden en het Heuvelland aan de horizon achter ons.

Op een zonnig terras bij een Hommelbier (als ode aan de streek) mijmeren we nog na, als afsluiter van een meer dan geslaagde dagtocht.

"*Als ge van ze leven in de Westhoek passeert …*"

Buurtcomité Rovorst en Kern Rondom Burreken zetten 328 padden en kikkers over

De definitieve resultaten van de paddentrek 2015 te Rovorst, Zegelsem zijn gekend.
Na hun winterslaap denken onze amfibieën alleen aan… paren. Bij onze inheemse amfibieën loopt de biologische wekker af na de eerste buien met hogere temperaturen (vanaf 7 graden). Bij duisternis en regen en hoge vochtigheid kruipen deze nuttige dieren uit hun schuilplaats en trekken instinctief naar water. Meestal in de maand februari, maar de afgelopen weken werden de padden, kikkers en salamanders wat later wakker. Wie geluk heeft, kan zonder problemen naar een voortplantingspoel trekken. De iets minder fortuinlijke dieren moeten soms een verharde weg oversteken en het alsmaar toenemende verkeer trotseren. Waakzame natuurliefhebbers vinden soms plaatsen waar tientallen en zelfs duizenden dieren verminkt of dood op het asfalt liggen.

Daarom zetten het buurtcomité Rovorst en Kern Rondom Burreken (Natuurpunt Vlaamse Ardennen) voor de eerste keer een actie op om de amfibieën veilig op weg te helpen naar hun geboortepoel! Op Rovorst werden in samenwerking met de gemeente Brakel schermen en emmers opgesteld over een lengte van 100 meter en dat om de trekkende amfibieën op te vangen. Een groep van een 10 tal vrijwilligers organiseerde zich zo dat er elke avond en ochtend permanentie was om de dieren uit de emmers te halen. “De weersomstandigheden waren de eerste weken spelbreker” zegt Isabel Kestelyn van buurtcomité Rovorst. “Vaak deden we een toertje langs de schermen zonder resultaat. Geen pad of kikker te bespeuren. Ik begon me al zorgen te maken dat het een flop zou worden. Vooral omdat ik bij Natuurpunt had aangedrongen op deze actie.” Met zachter en warmer weer begin maart was het dan toch bingo. Op een avond werden meer dan 75 padden en kikkers overgezet. “Dat gaf moed om verder te doen” zegt Isabel. “De dieren werden door de vrijwilligers naar een poel en vijvers gebracht aan de overzijde van Rovorst waar ze veilig waren voor het verkeer.” Om hun leefgebied te verbeteren zal er eind 2015 werk gemaakt worden van een verdieping van deze poel, waar de diertjes zich voortplanten. Gedurende ongeveer 7 weken zetten de buren en de vrijwilligers zich in om alle padden en kikkers te redden. De leerlingen van de basisschool Groene Lilare te Zegelsem kwamen ook een handje toesteken en kregen intussen nog wat uitleg over het nut van amfibieën. Het eindresultaat mag gezien worden: in totaal werden meer dan 328 dieren overgezet. Het merendeel padden maar toch ook enkele bruine en groene kikkers en een verdwaalde salamander. Zonder meer een succes waar de padden populatie alleen maar beter van zal worden. Een dikke proficiat aan alle deelnemers aan deze actie.

Contact:
Filip Hebbrecht, mail: filip.hebbrecht@telenet.be
tel. 055/49.55.63, gsm 0490/57.18.33
of: Isabel Kestelyn, mail: isabelkesteleyn@yahoo.com, gsm:0478/81.17.98.

Overzicht vogelwaarnemingen maart – mei 2015

Dimitri Van de Populiere

De zeldzaamste waarnemingen van deze periode waren een porseleinhoen, kanoet, temmincks strandloper; rosse grutto en noordse stern. Leuk om te zien is dat de orpheusspotvogel, onze nieuwste broedvogel (broedgeval Ronse 2014, DVE), opnieuw aanwezig is met 4 zangposten. Het koppel slechtvalken op de Walburga bracht opnieuw enkele jongen voort. Ook opvallend dit voorjaar was de aanwezigheid van beflijsters (18 wnm tegenover 3 in 2014).

Futen tot eenden

Zomertaling: in totaal 64 waarnemingen in Zingem, Meilegem, Opbrakel, Nazareth, Zulte, Deinze, Berchem, Maarkedal, Heurne, Gottem; 1 wss broedgeval: Zingem, Grootmeers (DVDP). **Brilduiker**: van het begin van de winter tot 23-04: Nazareth, Callemoeie: tot max 4 ex. **Geoorde fuut**: 15-03 tot 16-05: Nazareth, Callemoeie: hele periode kp aanwezig; 11-05 tot 14-05: Eke, Tweeling: 1 ex (TMA); 16-05: Nederename, Putten VDM: 2 ex (LVDL, BDE). **Woudaap**: 4-05: Heurne, Dal: 1 roep (DDG). **Kleine zilverreiger**: 10-03: Petegem, Langemeersen: 1 over (DDG); 23-04 en 27-04: Nazareth, Callemoeie: 1 ex (LNE, TDE, ea); 30-04: Gavere: 1 over (TMA); 8-05: Heurne, Dal: 1 over (DDG); 10-05: Zingem, Brug: 1 ex (JeVh, ea). **Purperreiger**: 10-04: Heurne, Dal: 1 ex (DDG); 18-04: Sint-Maria-Horebeke: 1 over (JeVH); 27-04: Zingem, Grootmeers: 1 over (BDE). **Zwarte ooievaar**: 21-04: Zulte: 1 over (FVR). **Ooievaar**: 35 waarnemingen, w.o. ook de verwilderde parkvogels uit Deinze.

Roofvogels

Visarend: 15-04: Heurne, Dal: 1 ex (XCO); 12-05: Nazareth, Callemoeie: 1 ex (JeVH); 16-05: Zingem, Spettekraai: 1 ex (ADV). **Rode wouw**: 16 waarnemingen. **Zwarte wouw**: 11-04: Melden: 1 over (DDG, GGR); 29-04: Nederename: 1 over (GGR, BHE); 29-04: Nukerke: 1 over (SFE); 12-05: Moregem/Ooike: 1 over (GCO). **Bruine kiekendief**: 81 waarnemingen met broedpogingen in Petegem, Langemeersen, Ruien en Zingem, Weiput. **Blauwe kiekendief**: 2-03: Melden en Eine, Snippenwei: 1 ex (BHE, DDG); 15-03/8-04/10-04: Petegem, Langemeersen: 1 ex (BHE, LNE, LVDL); 23-03: Huise, Leystraat: 1 over (GCO). **Grauwe kiekendief**: 30-04: Petegem, Langemeersen: 1 over (GCO). **Wespendief**: 24 waarnemingen. **Havik**: 16 waarnemingen. **Smelleken**: 1-03: Oudenaarde: 1 ex (NGE); 20-03: Paulatem: 1 over (JVU). **Slechtvalk**: broedgeval Walburga met 2 jongen (GGR).

Rallen tot sternen

Kwartel: 18-05: Mullem, Beke: 1 ex (PBL); 27-05: Berchem, Weyns: 1 ex (TLI); 27-05 tot 30-05: Wannegem-Lede: 1 ex (GCO); 31-05: Edelare: 1 ex (LVDL). **Porseleinhoen**: 17-05 tot 28-05: Eine, Snippenwei: 1 ex (DDG, e.v.a.). **Kluut**: 4-

Fenologie 2015

Dimitri Van de Populiere

Eens de winter zijn laatste adem uitblaast en de lente eraan komt, maken veel vogelkijkers zich op om de lang verwachte zomergasten te verwelkomen. Een fenologielijst is een studie van jaarlijks terugkerende verschijnselsen zoals bv. het tijdstip van terugkeren van de eerste zomergasten. Deze lijst mag uiteraard niet ontbreken in het voorjaarsoverzicht. Een nieuwigheid is de kolom V(roeger) of L(ater) dan vorig jaar.

Datum	Soort	V - L	Plaats	Waarnemer
01/02/15	Rode wouw	V	Zottegem	KVO
02/02/15	Oeverloper	V	Zulte	BHE
17/02/15	Tjiftjaf	L	Dikkelvenne	BDE
07/03/15	Grutto	V	Nazareth, Callemoeie	ADV
08/03/15	Blauwborst	V	Zingem, Weiput	FDG
12/03/15	Zwarte roodstaart	L	Ronse	DVE
13/03/15	Zomertaling	V	Zingem, Weiput	BDE
16/03/15	Gele kwikstaart	L	Melden	USA
18/03/15	Kleine plevier	L	Nazareth - Callemoeie	LNE
27/03/15	Boerenzwaluw	L	Nukerke	SFE
28/03/15	Bruine kiekendief	L	Melden	USA
30/03/15	Zwartkop	L	Eine	ADV
31/03/15	Dwergmeeuw	V	Nazareth, Callemoeie	BHE
01/04/15	Oeverzwaluw	V	Nazareth - Callemoeie	JaVH
03/04/15	Koekoek	V	Erwetegem	GVV
06/04/15	Groenpootruiter	V	Zulte	ECO
06/04/15	Rietzanger	L	Elsegem	DGE
07/04/15	Huiszwaluw	V	Wannegem-Lede	GCO
07/04/15	Grasmus	V	Zingem, Grootmeers	LNE
07/04/15	Fitis	L	Petegem, Langemeersen	LNE
08/04/15	Tapuit	V	Petegem, Langemeersen	LVDL
09/04/15	Gekraagde roodstaart	V	Ronse	DVE
09/04/15	Paapje	V	Petegem - Langemeersen	LVDL
10/04/15	Purperreiger	V	Heurne, Dal	DDG
10/04/15	Beflijster	L	Opbrakel	KHU
11/04/15	Zwarte wouw	L	Melden	DDG, GGR
11/04/15	Visdief	V	Nazareth - Callemoeie	BDE
12/04/15	Kleine karekiet	V	Semmerzake	THE
13/04/15	Sprinkhaanzanger	L	Nukerke	IJA
14/04/15	Boomvalk	L	Berchem	TLI
15/04/15	Visarend	V	Heurne, Dal	XCO
15/04/15	Regenwulp	L	Eine	DDG
15/04/15	Tuinfluiter	L	Sint-Lievens-Houtem	DVDB
17/04/15	Gierzwaluw	Idem	Nazareth, Callemoeie	NDS
19/04/15	Nachtegaal	Idem	Ronse	DVE
19/04/15	Braamsluiper	L	Ronse	DVE
24/04/15	Bosruiter	L	Nederename, Putten VDM	BHE
24/04/15	Zwarte stern	V	Nederename, Putten VDM	BHE
25/04/15	Wespendief	L	Kwaremont	TLI
25/04/15	Spotvogel	V	Kwaremont	TLI
30/04/15	Grauwe kiekendief	V	Petegem, Langemeersen	GCO
30/04/15	Temmincks strandlop.	V	Nazareth, Callemoeie	BDE
01/05/15	Wielewaal	V	Zingem, Grootmeers	ADV
03/05/15	Bosrietzanger	L	Kruishoutem	WSI
04/05/15	Grauwe vliegenvanger	V	Ronse	DVE
07/05/15	Zomertortel	L	Eine	DDG
18/05/15	Kwartel	L	Mullem	PBL
-	Snor	-	Niet waargenomen	-
-	Bonte vliegenvanger	-	Niet waargenomen	-

03 tot 3-05: 23 waarnemingen; grootste groep: 1-04: Oudenaarde, Donk: 24 ex (LVDL). **Kleine plevier**: 154 waarnemingen. **Bontbekplevier**: 30 waarnemingen. **Goudplevier**: 8 waarnemingen; grootste groep: 8-03: Wannegem-Lede: 28 ex over (GCO). **Kanoet**: 15-05: Nazareth, Callemoeie: 1 ex (DBO, ea). **Drieteenstrandloper**: 14-05 tot 15-05: Nazareth, Callemoeie: 1 ex (LNE,ea); 29-05: Nazareth, Callemoeie: 10 ex (WSI). **Bonte strandloper**: 69 waarnemingen. **Temmincks strandloper**: 30-04: Nazareth, Callemoeie: 1 ex (BDE, ea). **Bosruiter**: 24-04: Nederename, Putten VDM: 1 ex (BHE, ea). **Zwarte ruiter**: 4-04

Zwarte ruiter *foto: Patrick Feys*

en 7-04: Petegem, Langemeersen: 1 ex (DDD, BHE, LNE); 8-04: Zingem, Grootmeers: 1 ex (LNE, PVDB, ADV); 24-04: Zingem, Damstraat: 1 ex (LME); 27-04 en 28-04: Eke, De Ratte: 1 ex (LVDL, ea). **Groenpootruiter**: 37 waarnemingen. **Grutto**: 17 waarnemingen; 25-04: Bachte-Maria-Leerne: 5 territoria (GSP). **Rosse grutto**: 31-03: Nazareth, Callemoeie: 1 ex (ADV). **Regenwulp**: 15-04: Eine, Dorp: 1 over (DDG); 22-04: Nazareth, Callemoeie: 7 over (JaVH); 28-04: Nazareth, Callemoeie: 1 ex (WSI, ea); 1-05: Wannegem-Lede: 1 over (GCO); 17-05: Nazareth, Callemoeie: 1 ex (EVDA). **Houtsnip**: 16 waarnemingen. **Bokje**: 12-03 en 18-03: Huise, Leystraat: 1 ex (GCO); 22-03: Petegem, Langemeersen: 1 ex (JeVH, JaVH); 18-04 en 19-04: Zingem, Grootmeers: 1 ex (DBO; NBO). **Dwergmeeuw**: 31-03 tot 2-04: Nazareth, Callemoeie: 1 tot 3 ex (BHE, e.a.); 11-04 / 17-04 en 6-05: Nazareth, Callemoeie: 3 / 1 / 1 ex (BDE, GCO, ADV, ea). **Zwartkopmeeuw**: 15 waarnemingen. **Geelpootmeeuw**: 14 waarnemingen. **Pontische meeuw**: 11 waarnemingen. **Noordse stern**: 11-04 en 5-05: Nazareth, Callemoeie: 1 ex (GCO, JaVH). **Zwarte stern**: 31 waarnemingen.

Duiven tot lijsters

Zomertortel: 7-05: Eine, Scheldemeersen: 1 ex (DDG); 8-05 en 10-05: Ronse, oude spoorweg: 1 ex (RWE, DVE); 20-05: Zulzeke: 1 kp (JaVH); 28-05: Bevere: 1 ex; 31-05: Wannegem-Lede: 1 ex (GCO). **Ransuil**: 19 waarnemingen. **Kerkuil**: 28 waarnemingen. **Hop**: 10-04: Ename: 1 ex (SDE). **Zwarte specht**: 15 waarnemingen. **Middelste bonte specht**: 21 waarnemingen. **Kleine bonte specht**: 61 waarnemingen. **Draaihals**: 15-04: Maarke-Kerkem: 1 ex (WAE); 26-04: Heurne, Dal: 1 ex (DDG); 30-04: Wannegem-Lede: 1 ex (GCO). **Boomleeuwerik**: 4-03: Ronse, Pyreneeën: 1 over (DVE); 11-03: Zulzeke: 15 over (NDS); 19-04: Ename, ruïne: 1 ex (JaVH). **Boompieper**: 25-04 en 29-04: Huise, Leystraat: 3 ex (GCO); 28-04: Nazareth, Callemoeie: 1 over (JeVH, JaVH). **Engelse gele kwikstaart**: 28-04: Nazareth, Callemoeie: 1 ex (JaVH,JeVH). **Noordse gele kwikstaart**: 28-04: Nazareth, Callemoeie: 1 ex (JeVH, JaVH). **Nachtegaal**: waarnemingen uit Ronse, Berchem, Kwaremont, Welden, Sint-Goriks-Oudenhove, Oombergen. **Gekraagde roodstaart**: 22 waarnemingen. **Tapuit**: 28 waarnemingen. **Paapje**: 13 waarnemingen. **Roodborsttapuit**: 16 waarnemingen. **Beflijster**: 18 waarnemingen.

Zangers tot gorzen

Braamsluiper: 41 waarnemingen. **Rietzanger**: 117 waarnemingen. **Cetti's zanger**: 57 waarnemingen. **Orpheusspotvogel**: van 16-05: Volkegem, Steebergstraat, zelfde plek als vorig jaar: 1 ex (ADV, ea); van 17-05: Ronse, Pyreneeën: 1 ex, zelfde plek als broedgeval vorig jaar (DVE); 24-05: Sint-Goriks-Oudenhove, Bruul: 1 ex (CNU, ea); 3-06: Melden, Koppenberg: 1 ex (BHE). **Fluiter**: 11-05: Sint-Lievens-Houtem, Cotthembos: 1 ex (DVDB). **Grauwe vliegenvanger**: 26 waarnemingen. **Wielewaal**: 28 waarnemingen. **Europese kanarie**: 8-04: Wannegem-Lede: 1 over (GCO). **Goudvink**: 15-03: Bos t'Ename: 1 ex (CNU); Ronse: 4 waarnemingen; 11-05: Sint-Lievens-Houtem: 1 ex (DVDB). **Appelvink**: 20 waarnemingen. **Kruisbek**: 14-05: Ronse, Muziekbos: 1 ex (GCO). **Grauwe gors**: 12-04: Wannegem-Lede: 1 ex (GCO).

Dank aan alle waarnemers! Bezoek ons op www.vwg-vlaamseardennenplus.be.

Jong leven op de wastine in het Burreken

Op 2 mei is een Exmoorveulen geboren in het Burreken. We hebben haar Maia genoemd naar de bloeiende meidoorns op de wastine waartussen ze geboren werd. In Griekenland was de meidoorn aan Maia, de godin van de meimaand gewijd.

De meidoorn is al van oudsher een boom waaraan uitzonderlijke krachten werden toegeschreven, en werd zowel bij de Germanen, de Kelten, de Grieken als de Romeinen als een heilige struik vereerd.
De etymologie van de wetenschappelijke naam van de meidoorn slaat op de aard van het hout: Crataegus wat stevig, sterk betekent. Met zo'n naam heeft het veulen een mooie toekomst voor zich. Het veulen en haar moeder zijn te bewonderen op de wastine in het Burreken.
Het Burreken is een natuurgebied waarvan Natuurpunt 50 hectare in beheer heeft. Het is gelegen op de grens van Horebeke, Zegelsem en Schorisse. De wastine kenmerkt zich door de spontane ontwikkeling van de natuur op een grote oppervlakte. Bomen, struiken en kruiden wisselen elkaar af en zorgen zo voor een grote variatie en een structuurrijk gebied. De begrazing met Galloway runderen en Exmoorpony's brengt een natuurlijke dynamiek op gang waarbij menselijk ingrijpen tot een minimum beperkt wordt. De geelgors en vele vlinders profiteren van dit natuurlijk beheer.

Zoals het een geboorte betaamt werd er voor Maia een geboortelijst aangemaakt. Wil jij ook een gift doen voor Maia? Vanaf 20 euro kan je bijdragen tot het beheer van de wastine, de thuis van Maia. Met 40 euro zorg je voor de aankoop van extra natuur, om meer soorten te beschermen. Een gift van 80 euro helpt om natuurgebieden te verbinden en zo meer ruimte te creëren voor Maia.

Stort jouw gift op rekening IBAN = BE56 2930 2120 7588, BIC = GEBABEBB van Natuurpunt, Coxiestraat 11, 2800 Mechelen en vermeld project 6602 - Burreken.

De trotse Natuurpunt vrijwilligers van kern Rondom Burreken.

Steun het Burreken

In 2014 kocht Kern Rondom Burreken (Natuurpunt Vlaamse Ardennen) in het natuurgebied het Burreken enkele belangrijke bospercelen aan. Met deze aankoop konden verschillende deelgebieden met elkaar verbonden worden. Op die manier wordt aan een groot natuurgebied gewerkt wat voor soorten als ree en vuursalamander belangrijk is. De vereniging heeft nu in totaal 50 ha in beheer, waaronder een groot aaneengesloten bos. "Omdat de aankoop van deze belangrijke percelen maar ten dele door de Vlaamse overheid wordt gesubsidieerd werd een grote fondsenwervingsactie opgezet", zegt lokale vrijwilliger Filip Hebbrecht. "Buren, vrienden en sympathisanten van het Burreken werden aangemoedigd een vrijblijvende gift te doen en zo de natuur in Brakel, Maarkedal en Horebeke mee te ondersteunen. Als symbool voor deze actie werd de geelgors gekozen. Dit is een akkervogel, die vroeger vrij algemeen voorkwam in de Vlaamse Ardennen, maar de laatste jaren razendsnel verdwijnt. In het Burreken kunnen nog enkele koppels standhouden, enkel en alleen door de aanpak van Natuurpunt." De geelgors kan duidelijk op veel sympathie rekenen want de actie kende een groot succes. Meer dan 380 gezinnen gaven een bijdrage aan Natuurpunt. Op deze manier werd meer dan 25 000 euro ingezameld. Hiermee is de financiering evenwel nog niet rond. Vandaar dat we ook in 2015 enkele activiteiten organiseren om het project verder te financieren, zoals een lenteconcert.

Het Burreken is ongeveer 300 ha groot en bestaat uit drie beboste valleitjes. "Dat kleinschalige landschap is zeldzaam in Vlaanderen. Je vindt er

nog kabbelende bronbeekjes, hagen en houtkanten, hoge valleiflanken en waardevolle bossen en graslanden", zegt Filip Hebbrecht. Daarom behoort het gebied tot het Vlaams Ecologisch Netwerk van waardevolle natuurgebieden en het Europese Natura 2000-netwerk. Dat laatste wil Europees beschermde natuur met elkaar verbinden en het leefgebied van dieren- en plantensoorten bewaren en herstellen. Bovendien is het Burreken een van de laatste stiltegebieden in Oost-Vlaanderen en maken de verschillende grondlagen, vlasrootputten, ijskelders en holle wegen het interessant voor geschiedenisliefhebbers.

Het Burreken herbergt verschillende diersoorten, waaronder het uithangbord van de Vlaamse Ardennen, de vuursalamander. Deze geel-zwart gevlekte landsalamander zet zijn larven af in de bronbeekjes van het gebied. Verder worden er rond de beekjes bronlibellen en in de graslanden verscheidene vlindersoorten (sleedoornpage, oranjetipje, landkaartje...) waargenomen. Bij de vogels zijn de bosvogels (grote en kleine bonte specht, appelvink, geelgors,...) en de roofvogels (buizerd, sperwer, bosuil, ransuil...) goed vertegenwoordigd. Ook de vos, de wezel, de egel en de bunzing leven in het Burreken.

Het natuurgebied wordt door vrijwilligers beheerd op basis van een beheerplan. Op die manier willen we de verscheidenheid aan planten, dieren en biotopen behouden en ontwikkelen. Bossen en graslanden worden verder ontwikkeld met behulp van extensieve begrazing door gallowayrunderen en Exmoorpony's. Bezoekers kunnen de natuurpracht bewonderen via 2 uitgestippelde wandelroutes."

Meer info op: www.burreken.be.

Boomadoptie in Kern rondom Burreken

In natuurgebied het Burreken in Brakel beheert Natuurpunt sinds de laatste aankoop in 2014 een groot aaneengesloten stuk bos. Typerend voor dit waardevol bos is de variatie van oude en jonge bomen en de vele soorten bomen die er voor komen. Honderdjarige beuken en kastanjes staan er zij aan zij met eiken, populieren en wilde kers. De vegetatie wordt er gekenmerkt door een uitbundig tapijt aan voorjaarsbloeiers als bosanemonen, boshyacinten en sleutelbloemen. Afgestorven bomen dienen als schuilplaatsen en voedselbronnen voor de vuursalamander, de grote bonte specht en vlindersoorten als de keizersmantel. En echt natuurparadijs op een boogscheut van het centrum van Brakel. Om de verbondenheid met het bos te promoten organiseerde Kern Rondom Burreken (Natuurpunt Vlaamse Ardennen) op 3 mei voor de start van de nieuwe boomadoptie campagne. Voor de bijzondere en diverse bomencollectie in het Burreken zoekt de lokale vrijwilligersgroep een peter of meter die zich verbonden voelt met de boom en zijn verhaal.

Een boom kan symbool staan

KIES VOOR BIO-GROENTE- EN FRUITPAKKETTEN

- eigen teelt
- akkervers
- seizoensgebonden
- 15 afhaalpunten (depots)

Blauw Kasteel BVBA
Afdeling: Gastvrije Aarde
Koekoekstraat 17
9667 Horebeke Tel: 055/498791

OF BEZOEK ONZE HOEVEWINKEL

- dagelijks verse groenten en fruit
- dagvers biologisch brood en gebak
- biologische zuivelproducten en vleesvervangers
- herboristerij en natuurzuivere verzorgingsproducten

Openingsuren hoevewinkel: ma, di, do, vrij: 10u-13u en 15u30-18u30
woe: 13u30-18u30, zat : 9u-17u

Voor meer info, surf naar:
www.gastvrijeaarde.be
www.blauwkasteel.be

BLAUW KASTEEL
BIOLOGISCHE GROENTETEELT

Gastvrije Aarde

voor liefde, vriendschap, geboorte, overlijden of herdenking. Zo heeft iedereen wel een goede reden om zich verbonden te voelen met een boom. Elk blad, elke boom, elke tak vertelt een eigen verhaal, telkens opnieuw. Samen vertellen ze het verhaal van de natuur en haar betekenis voor onze samenleving. Voor elke boom is er een adoptiebedrag uitgerekend.

Natuurpunt biedt aan de peters en meters:
Een persoonlijke vermelding bij hun boom, een officieel certificaat van adoptie en foto van henzelf met hun boom.
Met de steun van de peters en meters kan Natuurpunt de bomen en het omliggende gebied blijven beschermen. Komt u zelf uw boom uitkiezen? Onze bomenexperten helpen u graag bij de keuze. Dankzij een handige webpagina kan de boomadoptie ook online gebeuren. Alle bomen zijn opgenomen op een handige overzichtskaart met omschrijving, naam en adoptiebedrag. http://www.burreken.be/Knuffelbomen/index.html

Meer info bij: Kern Rondom Burreken Filip Hebbrecht mail: filip.hebbrecht@pandora.be telefoon: 0490/57.18.33.

Joke, red het Burreken

Met de slogan 'Red de natuur in je buurt' voert Kern Rondom Burreken (Natuurpunt Vlaamse Ardennen) actie tegen de plannen van de Vlaamse overheid, bij monde van het Agentschap Natuur en Bos, om een einde te maken aan het beheer en de openstelling van lokale kleinere natuurreservaten. Er werden 3 borden geplaatst aan de verschillende deelgebieden van het Burreken. Buren, sympathisanten en deelnemers aan wandelingen worden uitgenodigd de petitie te ondertekenen.

Met het plaatsen van de borden en een petitie vraagt Natuurpunt aan Vlaams minister van Natuur Joke Schauvliege de plannen bij te stellen. "Veertig procent van de subsidies voor de openstelling van natuurgebieden dreigt geschrapt te worden", zegt voorzitter Filip Hebbrecht. "Net nu de schreeuw om meer natuur op wandelafstand almaar luider klinkt." Dat bleek onlangs nog uit de natuur enquête die Natuurpunt hield bij 15 000 deelnemers. De steun voor aankoop en beheer in erkende natuurreservaten kleiner dan 10 hectare wordt geschrapt. "Nochtans liggen precies die kleine parels op wandelafstand van woonkernen. De meeste reservaten zijn organisch gegroeid op initiatief van de buurtbewoners. Een aangesloten stuk van 10 hectare is in Vlaanderen nauwelijks te vinden."

foto: Margaux Hebbrecht

Voor Kern Rondom Burreken dreigt de knip op de portemonnee voor de deelgebieden Kanakkendries en Hulle. "Verspreid in deze gehuchten liggen kleinere percelen, sommige al dan niet erkend", zegt voorzitter Filip Hebbrecht. "Als de steun stopt, wordt het onmogelijk om er een groot geheel van te maken." Ook het onderhoud komt op de helling net als de inrichting van wandelpaden en infrastructuur dat niet langer gesubsidieerd zal worden. Natuur in de buurt van de Brakelaars dreigt dus weer verder weg dan voorheen.

Meer info: Filip Hebbrecht, Korsele 31, 9667 Horebeke; tel. 055/49.55.63, gsm. 0490/57.18.33

BEATRIJS
boeken, boeken & boeken
www.beatrijs.be
BOEKHANDEL
Nederstraat 42 - Hoogstraat 37
9700 Oudenaarde
Tel: 055/31.44.77
Fax: 055/30.03.45

Fiets Licht
ik fiets voor u.
WWW.FIETSKOERIER-FIETSLICHT.BE

Namen in de natuur: misverstanden en andere onzin

Rik Desmet

Zomer is komkommertijd vandaar hier wat gefantaseer over namen in de natuur, deel dit maar bij de onzin in. Wie dus – Meandergetrouw! - een ernstig artikel verwacht slaat dit beter over. Van minder serieuze mensen verwachten we daarentegen leuke aanvullingen.

De hoeveelheid soorten in de natuur is enorm en het is dan ook niet steeds eenvoudig om bij een soort een goede naam te verzinnen. Linnaeus (1707-1778) was de eerste om een degelijke uniforme binaire naamgeving in te voeren. Elke soort kreeg behalve een geslachtsnaam ook een toenaam (soortaanduiding). Deze soortaanduiding verwijst naar een eigenschap, vindplaats, ontdekker… Het nogal arrogante motto van Linnaeus was: “God schiep, Linnaeus ordent”. Hij was een creationist maar had wel het lef om ook de mens een soortnaam te geven, *Homo sapiens*, was hij iets meer vooruitziend geweest had hij wellicht iets beter bedacht dan sapiens.

Bij vogels is de zang of roep voor de naamgeving een dankbare inspiratiebron die dan ook overgenomen wordt in de eigen taal: *Upupa epos*, de hop, in het Engels hoopoe terwijl de Fransen liever verwijzen naar de kuif van de hop: Huppe. *Cuculus canorus*, koekoek, cuckoo (E), coucou (Fr). *Crex crex*, kwartelkoning met zijn krassende roep in het Engels toepasselijk Corn crake. Dankbaar in de lessen Nederlands (in het onderwijs moet er vakoverschrijdend gewerkt worden!) als voorbeelden van onomatopeeën.

Latijn en Grieks waren verplichte kost bij de het geven van namen maar nu deze talen wat naar de achtergrond verdwijnen werd recent ook toegestaan dat Engelse woorden gebruikt worden.

Met deze naamgeving weet iedereen over welke soort het gaat. Dit vermijdt spraakverwarring. Zo is de naam van onze goudvink in het Engels bulfinch, verwijzend naar de dikke nek, terwijl de Engelse goldfinch dan weer onze putter is. Die wordt dan ook nog eens distelvink genoemd wat dan weer beter aansluit bij zijn Latijnse naam, *Carduelis carduelis*, verwijzend naar de distel.

Soms kroop er al van bij het begin een foutje in de naamgeving. De matkopmees komt vooral voor in nattere gebieden dan zijn nauwe verwant de glanskopmees die de Latijnse naam *Parus palustris* kreeg (palustris verwijst naar moerassig)

Wanneer al deze namen naar de eigen taal moeten overgezet worden zorgt dat vaak voor spraakverwarring en wenkbrauwgefrons bij diegene die minder vertrouwd zijn met ons jargon of Bargoens.

Wie zegt dat hij een dromedaris, kameel en hyena

Dromedaris *foto: Rik Desmet*

in zijn tuin zag krijgt allicht de dwingende raad om toch maar wat minder te drinken, slechts ingewijden zullen weten dat het om nachtvlinders gaat. Wie ’s nachts een beer zag vliegen, zag ze misschien vliegen of zag inderdaad een grote beer, ook al een - opvallend gekleurde – nachtvlinder.

Wie een non vogelde wordt ofwel opgepakt of had gewoon een mooie zwart-witte vogel in de kijker. Om het moeilijker te maken is er ook een nachtvlinder

Comitas “sheng-instituut”
(succursale Lexica)
YOGA & MASSAGE
“de natuur wijst de weg”
Hospitaalstraat 9
9000 Gent
Nederpoorterij 7
9660 Brakel
0476 56 58 53
www.yoga-comitas.be

met die naam, uiteraard ook in de zwart-witte kleuren van tante nonneke. Je kan zelf verder op eigen verantwoordelijkheid dergelijke associaties maken met paap(je) en non… Gelukkig kunnen de beide soorten in onze contreien niet op hetzelfde moment 'gespot' worden want daar valt niet mee te spotten.

Er komt wel meer inspiratie uit de kerkelijke wereld. Een torenvalk bidt zowel in het Nederlands als in het Frans, le vol de Saint-Esprit. Ook de bidsprinkhaan is schijn-heilig omdat ze schijnbaar devoot de handen vouwt vooraleer dodelijk toe te slaan, politieke beeldspraak?

Bidsprinkhaan *foto: Geert De Sutter*

Op 11 november viert men Sint-Maarten, wegens zijn trekgedrag zou de blauwe kiekendief daar zijn Franse naam aan overgehouden hebben, le busard Saint-Martin.

West-Vlaamse (en grensgevallen!) natuurgidsen hebben het moeilijk om op een excursie het verschil tussen heelkruid en heelblaadje, uit te leggen, te meer daar het heelblaadje ook geel is. Als er in G(h)ent ooit een inburgeringscursus voor West-Vlamingen komt mag het plantje guichelheil daarin alvast niet ontbreken, ongetwijfeld even efficiënt als "schild en vriend"…

Uit de bijnamen die men aan planten geeft blijkt soms een appreciatie, of een gebrek daaraan. Knopkruid kan een vrij vervelend onkruid zijn in de tuin, hier te lande werd dat al eens Duits kruid genoemd, in het Duits wordt dat Franzosenkraut en in Engeland French weed (hoewel dat ook weer iets anders kan betekenen!)

Ook op een andere manier reizen namen soms in de talen. Een Engelse das is een badger, dat woord zou afgeleid zijn van het Franse woord, bêcher, wat delven betekent. Dat is zeer toepasselijk voor deze graver hoewel het natuurlijk ook mogelijk is dat het verwijst naar het uitgraven van dassen, een barbaarse praktijk die in Frankrijk nog steeds gebeurt maar anderzijds was (?) men in dierenland Engeland ook niet vies van een weddenschap op vechtende dassen. Een oude Franse benaming voor das is tasson, dat lijkt dan weer een beetje op onze naam én op het Spaanse tejón.

Het is verleidelijk om in Frankrijk te zeggen dat je een vol de cranes (crane is de Engelse vertaling van kraanvogel) zag vliegen maar vliegende schedels (crâne = schedel) bestaan voor zover bekend enkel in de fantasie. Maar ook de Fransen zijn op hun beurt niet helemaal consequent want als je een grue zag vliegen kunnen niet-vogelaars wel denken dat je een heuse, tonnen zware kraan zag vliegen. En grue heeft zowaar nog een andere betekenis. Toen we voor het bier van Belval de naam grue voorstelden, er komen immers heel wat kraanvogels in de buurt slapen, werd ons dat vriendelijk afgeraden omdat "faire la grue" hetzelfde als tippelen betekent. Zo ver wilden we dan ook weer niet gaan om Belval te redden.

Ik presteerde het ooit om in Frankrijk aan een priester-imker te vragen of hij geen schade had van martyrs bij zijn bijenkorven. Met martelaars viel het volgens hem nog mee, van marters, martres, had hij dan wel meer last.

Engelsen gebruiken voor de gracieuze libellen de weinig flatterende naam dragonflies, drakenvliegen, vermoedelijk verwijzend naar de vervaarlijk uitziende larven. Dragonfly leverde op zijn beurt onvergetelijk hilarische momenten op in Fawlty Towers (https://www.youtube.com/watch?v=s6EaoPMANQM).

Moraal van het verhaal: ga je deze zomer op reis en wens je daarbij je natuurkennis te etaleren in het bijzijn van Fransen, Engelsen en/of Duitsers zonder af te gaan als een gieter? Wapen je dan met het soortnamenboekje, een uitgave van de provincie West-Vlaanderen (geelhartje staat er trouwens ook in).

Voor zover bekend is het jammer genoeg in boekvorm niet meer te krijgen maar wel nog in PDF te downloaden. Uitprinten dus, dan weet je ook dat myrtil geen smakelijke bosbes (myrtille) is, maar een bruin zandoogje!

Ruil je oude mobieltje in voor een stukje natuur

Momenteel wordt wereldwijd naar schatting slechts 1 tot 2% van alle gsm's gerecycleerd of hergebruikt. Dat kan beter!
Daarom organiseert Natuurpunt, in samenwerking met het verwerkingsbedrijf Out of Use, vanaf 1 maart 2015 een grootschalige inzamelactie van gsm toestellen. De ingezamelde toestellen worden klaargemaakt voor hergebruik en doorverkoop. Is hergebruik geen optie, dan worden de waardevolle grondstoffen gerecupereerd.

Per ingestuurde gsm wordt de waarde vastgelegd op basis van de commerciële waarde en de grondstoffen. Deze waarde gaat integraal naar Natuurpunt voor de aankoop en beheer van meer natuur in Vlaanderen.
Met deze langdurige samenwerking zorgen Natuurpunt en Out of Use voor het herwaarderen van grondstoffen en investeren we tegelijkertijd in meer natuur in Vlaanderen.
Kijk in je kasten, verzend gratis je oude gsm toestel(len), en steun de natuur.

Alle praktische info op: http://www.natuurpunt.be/partners/out-use

Paddenstoelenwerkgroep Vlaamse Ardennen Plus 2015

datum	excursiegebied	afspraakplaats	uur	info
22/08/15	Burreken	Perreveld 14 te Zegelsem	13u45	Eddy Saveyn 0477/03.20.75
05/09/15	Bos ter Rijst in Schorisse (*)	Uitzichtspunt in de Bosgatstraat 21 te Schorisse (Maarkedal)	9u30	Eddy Saveyn 0477/03.20.75
12/09/15	Makegemse bossen te Merelbeke (*)	Bosstraat te Merelbeke (Munte) ter hoogte van restaurant "De Zoete Zonde"	9u30	MarcHaerssens(09/251.15.31 thuis en op de dag van de uitstap gsm 0476/94.28.51
20/09/15	Bos t'Ename, gezinswandeling	Museum, Enameplein, Ename	14u	Eddy Saveyn 0477/03.20.75
26/09/15	Kluisbos (*)	Parking Sport- en Recreatieoord Kluisbos, Poletsestr. 59, Kluisbergen	9u30	Eddy Saveyn 0477/03.20.75
03/10/15	Volkegembos (*)	Kerk Volkegem, De la Kethulleplein	9u30	Eddy Saveyn 0477/03.20.75
17/10/15	Waregem oude spoorweg	Oud station St.-Eloois-Vijve, Vijfseweg 200, Waregem	13u45	Eddy Saveyn 0477/03.20.75
24/10/15	Dagexcursie Lessen/ Geraardsbergen (*)	stationsplein van Lessen (Place Emile Vandevelde) langs de Rue René Magritte te Lessines	9u30	Willem Boonen (054/41.75.85 en 0479/09.80.37
07/11/15	Livierenbos	Kerk Opbrakel	13u45	Eddy Saveyn 0477/03.20.75

(*) Aansluiting bij de uitstap van de Oostvlaamse Mycologische Werkgroep (OVMW): iedereen welkom!

Het betreft hier determinatietochten en geen gewone wandelingen. Meestal wordt een relatief korte afstand afgelegd en proberen we de gevonden soorten op naam te brengen al dan niet met literatuur. Een loep kan nuttig zijn. De tochten gaan door op zaterdag. Enkel de tocht in Bos t'Ename is een gewone wandeling met aandacht voor paddenstoelen en gaat door op zondag.

Bovenstaande kalender is onder voorbehoud. Bij ongunstige weersomstandigheden voor paddenstoelen, kunnen tochten gewijzigd of geannuleerd worden. Wie geïnteresseerd is en nog niet op de maillijst voorkomt, geeft best zijn adres door aan Eddy Saveyn (eddy.saveyn@gmail.com) en ontvangt dan een week vóór de uitstap een uitnodiging.

Alle gevonden soorten op een tocht vind je achteraf terug op waarnemingen.be. Voor de tochten van OVMW krijgen deelnemers achteraf wel een volledige lijst (deze waarnemingen komen niet op waarnemingen.be maar worden ingevoerd in Funbel).

DZ: Natuurpunt afdeling Deinze-Zulte
GZ: Natuurpunt afdeling Groot Zingem
HRZ: Natuurpunt afdeling Herzele
HOU: Natuurpunt afdeling Houtem
IWG: Invertebratenwerkgroep Lampyris
JNM: Jeugdbond voor Natuur en Milieu
KBE: Kern Werkgroep bos t'Ename
KRB: Kern Rondom Burreken
MOW: Milieufront Omer Wattez
NWB: Nationale Werkgroep Botanie
NWG: NatuurstudieWerkGroepen Vlaamse Ardennen-*plus*
OUD: Natuurpunt afdeling Oudenaarde-*plus*
PWG: Plantenwerkgroep Natuurpunt Vlaamse Ardennen-*plus*
PAWG: Paddenstoelenwg. Natuurpunt Vlaamse Ardennen-*plus*
RLVA: Regionaal Landschap Vlaamse Ardennen
RO: Natuurpunt afdeling Ronse
SL: Natuurpunt afdeling Schelde-Leie
TW: Trage Wegen vzw
VA: Natuurpunt afdeling Vlaamse Ardennen
VA*plus*: Natuurpunt Vlaamse Ardennen *plus*
VUB: Vrienden van het Uilenbroek
VWG: Vogelwerkgroep Natuurpunt Vlaamse Ardennen-*plus*
WMB: Werkgroep Munkbosbeekvallei
WMBV: Werkgroep Maarkebeekvallei
ZV: Natuurpunt afdeling Zwalmvallei
ZWG: Zoogdierenwerkgroep Natuurpunt Vlaamse Ardennen-*plus*

Zaterdag 11 juli 2015

PWG: Planteninventarisatie van de Steenbergse Bossen te Erwetegem/Zottegem. Gids: Henk Coudenys, tel 09/386.97.11, coudenys.henk@belgacom.net. Afspraak om 14u in het straatje Steenbergen. Inventarisatie nieuwe reservaatpercelen; bos en bos in wording. Einde omstreeks 17u. Meebrengen: laarzen, eventueel loep en flora.

OUD + IWG en ACUELA: bijeninventarisatie in Bos t'Ename. Gids: Peter Hendrickx, peter_hendrickx@belgacom.net, Pieter Vanormelingen (pietervanormelingen@hotmail.com of 0487/53.01.63) Guido Tack, 055/30.25.89, 0474/90.02.30, guido.tack1@telenet.be, Bryan Goethals, tel. 0474/94.22.40. bryan.goethals@telenet.be. Samenkomst om 10u en 14u aan de loods Bt'E, Boskant 56 te Oudenaarde. Aan de groene rand van de Vlaamse Ardennen, op de steile flank van de Scheldevallei, ligt Bos t'Ename. Dit fraaie bos is uitzonderlijk soortenrijk. Bijen en wespen werden er nog niet volledig geïnventariseerd, dus hoog tijd om hierin verandering te brengen.

Zondag 12 juli 2015

Big Jump. Big Jump is een actie voor iedereen die propere en levende rivieren wil. Om 15u springen in heel Europa duizenden mensen in rivieren, waterlopen en meren om te tonen dat ze wakker liggen van proper water, én dat ze daar iets willen aan doen. Jullie steun is nodig, zorg dat je erbij bent!

OUD: Big Jump in samenwerking met MOW, JNM-vlard Stad Oudenaarde. Contact: Davy De Groote, tel 0485/62.82.26. Wanneer: welkom vanaf 14u30, sprong om 15u. Afspraak aan de Passantenhaven, Trekweg Linkeroever Oudenaarde. http://bigjump.natuurpunt.be en www.facebook.com/BigJumpOudenaarde.

DZ: Big Jump. Info: Wim Bracke, tel 09/380.01.03 en Koen Houthoofd. St-Poppoplein **Deinze** vanaf 14u. Er is een ruimte voorzien om zich om te kleden. I.s.m. MOW en stad Deinze.

ZV: Big Jump. Info Koen Gintelenberg, tel. 055/60.45.21. Afspraak aan de Boembekemolen, Boembeke 18, **Michelbeke**. Om 14 u en om 15u stipt springen we massaal het water in voor zuivere rivieren, vol met leven.

ZV: Zomerseizoen voor de Boembekemolen. Info: Jan François, tel. 09/361.03.00. Geopend van 14u tot 18u. Boembekemolen, Boembeke 18, 9660 Brakel.

Woensdag 15 juli 2015

DZ: Avondlijke natuurwandeling langs de beboste opgespoten terreinen langs het Schipdonkkanaal in Meigem. Gids: Karel De Waele, tel. 09/386.45.60 of gsm (enkel die avond) 0474/77.82.76. Afspraak om 19u aan de kerk van Meigem op de scheiding van Pastoriestraat en Bergstraat. Genieten van de avondlijke geluiden en van de nieuwe natuur langs het Schipdonkkanaal. Meebrengen: stevig schoeisel, eventueel verrekijker of loep.

Vrij-Zat 17-18 juli 2015

VUB+JNM: Camping Korstmos: nachtvlinderactiviteit met overnachting in het Uilenbroek. Verantwoordelijke: Dominiek Decleyre, tel 0499/80.89.20. Samenkomst langs de Potaardestraat te Erwetegem op 17/7 vanaf 19u. Samen koken, nachtvlinderactiviteit, kampvuur en overnachting in de tent. Meebrengen: koplamp, nachtvlindergids, tent. Einde in de loop van zaterdag.

Zaterdag 18 juli 2015

NWB: Plantenstudiedag op de Damse Wallen. Gids: Hedy Lecomte, gsm 0474/83.75.81. Samenkomst aan de Damse Vaart West te Damme om 9u30. De ganse dag planteninventarisatie in kmhok C2.12.24, met de omgeving van de Wallen, waarbij ook het gebruik van verschillende plantenboeken aan bod komt. Meebrengen: laarzen, loep, flora's, lunchpakket met drank. Voor kostendelend rijden contacteer Karel De Waele: tel. 09/386.45.60, gsm. 0474/77.82.76, enkel deze dag te gebruiken, of karel.de.waele@skynet.be. Einde om 17u.

Zondag 19 juli 2015

OUD: Fietstocht in de Scheldevallei. Gids: Paul Cardon, 055/31.19.92 email cardon.paul@gmail.com. Samenkomst om 14u aan parking Smallendam/Ham te Oudenaarde. Fietstocht van ongeveer 40 km plat parcours.

ZV: Zomerseizoen voor de Boembekemolen. Geopend van 14u tot 18u. Adres: Boembeke 18, 9660 Brakel.

Zaterdag 25 juli 2015

PWG: Streeptocht aan de Vaart Rechteroever te Deinze. Gids: Karel De Waele, tel. 09/386.45.60, of gsm - enkel die dag te gebruiken - 0474/77.82.76. Afspraak om 14u aan de parking Slachthuisstraat / Vaart rechteroever. Inventarisatie hogere planten in ifbl-kwartierhok D2 37 32. Kanaaloevers en industrieterrein. Einde 17u. Meebrengen: laarzen, eventueel loep en flora.

KBE: Werkdag Bos t'Ename. Contactpersoon: Pieter Blondé: 0488/36.22.79 en Guido Tack 0474/90.02.30. Elke laatste zaterdag van de maand wordt er gewerkt in Bos t'Ename, van hakhout afzetten tot hooien. Samenkomst aan de loods, Boskant 56. Aanvang om 9u en/of 13u30. Meebrengen: goed schoeisel of laarzen en werkhandschoenen.

Zondag 26 juli 2015

ZV: Zomerseizoen voor de Boembekemolen. Geopend van 14u tot 18u. Adres: Boembeke 18, 9660 Brakel.

ZV: Familiewandeling. Info: Jan François, 09/361.03.00. Om 14u start een wandeling. Einde omstreeks 16u. Afspraak aan de Boembekemolen, Boembeke 18, 9660

Brakel.

Zaterdag 1 augustus 2015

NWB: Plantenstudiedag in de Wolvertemse beemden. Gids: Julien De Roover, tel. 02/269.60.68. Samenkomst om 9u30 aan de parking van de Sportschuur te Wolvertem (Populierenlaan 20). De ganse dag planteninventarisatie in kmhok D4.44.42, met vochtige hooilanden, houtkanten en beekvallei, waarbij ook het gebruik van verschillende plantenboeken aan bod komt. Meebrengen: laarzen, loep, flora's, lunchpakket met drank. Voor kostendelend rijden contacteer Karel De Waele: tel. 09/386.45.60, gsm. 0474/77.82.76 enkel deze dag te gebruiken of karel.de.waele@skynet.be. Einde om 17u.

DZ: Vlinders achterna fladderen doorheen het stadsbos. Gidsen: Hannes Buyle, Alexis Breusegem en Jeroen Bossaer. Start om 14u aan de hoek Gampelaeredreef-Krekelstraat. Kom bij voorkeur met de fiets. Einde omstreeks 17u. Wie wordt er nu niet blij bij het zien van een vlinder? Wij alvast wel en we geven je graag ons enthousiasme door. Een wandeling in het stadsbos waarin je leert over de wereld van deze fladderende levende kunstwerkjes. Je leert ze kennen en vooral herkennen.

Zaterdag 1 & zondag 2 augustus 2015

OUD: Nachtvlinderactiviteit in Bouvelobos. Thema-activiteit rond nachtvlinders. Gids: Davy De Groote, tel 0485/62.82.26. Samenkomst op zaterdag om 21u aan oud boswachtershuis in de Bosstraat te Wortegem-Petegem tot max. 24u en zondag om 6u30 tot 8u30. De activiteit gaat niet door bij hevige wind / regen. Bij twijfel, contacteer de gids.

Zondag 2 augustus 2015

RO+ IWG: Vlindertocht langs oude spoorlijn Ronse-Doornik. Gids: Jo Glibert, tel. 055/21.00.46. Samenkomst om 14u aan het station van Ronse. Aandacht voor vlinders en andere insecten. Einde omstreeks 17u. Meebrengen: vlindernet, insectengidsen, laarzen of goed schoeisel.

HOU: Het grote vlinderweekend. Gids: Annie (Brigite) Pede, contact np.houtem@gmail.com. Samenkomst om 14u aan het Gemeentehuis, Marktplein, Sint-Lievens-Houtem, einde voorzien op 17u. Tijdens het Grote Vlinderweekend van Natuurpunt maken we een natuurwandeling waarbij we de vlinders die we waarnemen tellen en proberen te herkennen. De wandeling gaat langs bermen en ruigtes, door het Sleutelbloembos en eindigt in de tuin van Dirk en Christine, IJshoutestraat 9, St-Lievens-Houtem. Benieuwd welke vlinders er in onze buurt rondfladderen en of je ze kan herkennen? Kom ze mee ontdekken en verneem meer over waardplanten voor vlinders, en hoe je je tuin vlindervriendelijk kan inrichten. Kostprijs: leden Natuurpunt gratis, niet-leden: 1 euro. Meebrengen: eventueel vlindergids, stevig schoeisel.

ZV: Zomerseizoen voor de Boembekemolen. Geopend van 14u tot 18u. Adres: Boembeke 18, 9660 Brakel.

Woensdag 5 augustus 2015

DZ: Avondlijke natuurwandeling in de Zeveren-beekvallei en langs het knuppelpad in Zeveren.Gids: Karel De Waele, tel. 09/386.45.60 of gsm (enkel die avond) 0474/77.82.76. Start om 19u aan de kerk van Zeveren. Genieten van de avondlijke geluiden en van de unieke natuur in deze vallei. Kennis maken met een paar zeldzamere flora-elementen. Meebrengen: stevig schoeisel, eventueel verrekijker of loep.

Zondag 9 augustus 2015

DZ: Ridder Rogier trekt ten strijde! Gidsen Koen Bilcke, tel 0473/81.43.58 en Wim Vercruysse. Start om 14u aan de hoek Patrijspark-Achtmeersstraat. Ridder Rogier krijgt een opdracht van Koning Philipus de Zwijgzame en trekt ten strijde tegen de verre-streken-planten. Een nieuw bloedstollend avontuur van Ridder Rogier voor alle jonge gezinnen en voor zij die zich nog jong voelen. Wandeling van ongeveer 4 km door het Goed te Parijs. Einde rond 17u. Meebrengen: je kroost.

ZV: Zomerseizoen voor de Boembekemolen. Geopend van 14u tot 18u. Adres: Boembeke 18, 9660 Brakel.

Vrijdag 14 augustus 2015

DZ: beheerwerken: maaien Zeveren planke. Info: Koen Houthoofd, tel 09/328.11.08. Afspraak om 19u30 aan Zeveren Planke (Kerkstraat Zeveren). Onderhoud rond Zeveren Planke. We zorgen ervoor dat ons knuppelpad er weer picobello bijligt. Einde rond 21u30. Eventueel meebrengen: kruiwagen, hark.

HRZ: Centrumwandeling. Gids: Frederik Dierickx. Vertrek aan de kerk van Herzele (Kerkstraat, Herzele) om 19u30. Thema: We gaan op zoek naar kruiden en ander wilds tussen stoeptegels, in keldergaten, op oude muren en in ruige hoeken. Einde rond 21u30.

Zaterdag 15 augustus 2015

NWB: Plantenstudiedag te Maffle (Ath). Gids: Luc Allemeersch, tel. 02/361.60.54. Samenkomst om 9u30 aan het station van Maffle (rue Salvador Allende). De ganse dag planteninventarisatie in kmhok F3.43.24, met oude muren, oude kalksteengroeve, kanaal en spoorlijn, waarbij ook het gebruik van verschillende plantenboeken aan bod komt. Meebrengen: laarzen, loep, flora's, lunchpakket met drank. Voor kostendelend rijden contacteer Karel De Waele: tel. 09/386.45.60, gsm. 0474/77.82.76 enkel deze dag te gebruiken of karel.de.waele@skynet.be. Einde om 17u.

Zaterdag 22 augustus 2015

PWG: Streeptocht in het reservaat Tombele te Ronse. Gids: Henk Coudenys, tel 09/386.97.11, coudenys.henk@belgacom.net. Afspraak om 14u aan de hoek Vinkestraat/Hoogdeurnestraat. Einde omstreeks 17u. Meebrengen: laarzen, eventueel loep en flora.

DZ: cursus vleermuizengids. Excursie in het parkbos Olsene om 21u als onderdeel van de cursus vleermuizengids (zie 27 juni in Meander 2/2015).

Zondag 23 augustus 2015

ZV: Zomerseizoen voor de Boembekemolen. Geopend van 14u tot 18u. Adres: Boembeke 18, 9660 Brakel.

Vrijdag 28 augustus 2015

DZ: Europese Nacht van de vleermuis. Info: Koen Bilcke, tel 0473/81.43.58. Start aan het Ontmoetingscentrum van Olsene om 20u30. Einde omstreeks 22u30. Dit jaar gaat de nacht van de vleermuis door in het park in Olsene. Tijdens de wandeling ontvang je heel wat informatie over de vleermuis en gaan we ook actief op zoek naar vleermuizen met behulp van een batdetector. De wandeling duurt ongeveer anderhalf uur maar de afstand blijft beperkt. Eén wandeling is op maat voor jonge kinderen (én hun ouders). I.s.m. JNM Leievallei en de Vleermuizenwerkgroep.

Zaterdag 29 augustus 2015

DZ: Natuurfeest. Info: Koen Houthoofd, tel 09/328.11.08. We nodigen iedereen die begaan is met de natuur in onze streek van harte uit op het jaarlijks natuurfeest in zaal Ter Wilgen (Poelstraat 70, Deinze). Om 18u30 verwachten we je op de receptie gevolgd door de traditionele paella. Kostprijs paella: 6 euro (kinderen tot 6 jaar); 12 euro (tot

12 jaar) of 17 euro. Ten laatste op 21 augustus inschrijven via overschrijving op rek.nr: BE34 9794 3597 5090 van Natuurpunt Deinze-Zulte met vermelding 'natuurfeest + aantal volw. en/of kinderen'. Je kan ook een vegetarische paella kiezen, vermeld dit wel op de overschrijving.

■ **KBE: Werkdag Bos t'Ename.** Contactpersoon: Pieter Blondé: 0488/36.22.79 en Guido Tack 0474/90.02.30. Elke laatste zaterdag van de maand wordt er gewerkt in Bos t'Ename, van hakhout afzetten tot hooien. Samenkomst aan de loods, Boskant 56. Aanvang om 9u en/of 13u30. Meebrengen: goed schoeisel of laarzen en werkhandschoenen.

■ **NWB: Plantenstudiedag in het reservaat De Breemeersen (Heuvelland).** Gids: Johan Carette, tel. 057/44.49.41. Samenkomst om 9u30 aan de kerk van Nieuwkerke (Heuvelland, Markt 1). De ganse dag planteninventarisatie in kmhok E1.52.31 met poelen, grachten, vochtige en droge graslanden,waarbij ook het gebruik van verschillende plantenboeken aan bod komt. Meebrengen: laarzen, loep, flora's, lunchpakket met drank. Voor kostendelend rijden contacteer Karel De Waele: tel. 09/386.45.60, gsm. 0474/77.82.76 enkel deze dag te gebruiken of karel.de.waele@skynet.be Einde om 17u.

■ **KRB: Ontdek het nachtlevenin het Burreken.** Gids: Filip Hebbrecht (055 49.55.63 filip.hebbrecht@pandora.be). Afspraak om 20u30 aan voetbalveld FC Zegelsem, te Rovorst Zegelsem. Einde omstreeks 23u. Zoektocht naar de nachtdieren met aandacht voor vleermuizen en uilen.

■ **HRZ: Vleermuizenwandeling.** Gids: Frederik Dierickx. Vertrek aan de oude steenoven, Kauwstraat 103, Sint-Lievens-Esse (Herzele) om 20u30. Thema: Vleermuizen in de oude steenoven en het Duivenbos. Verdeling vleermuizenkasten. Einde rond 22u. Meebrengen: laarzen of stevige wandelschoenen.

Zondag 30 augustus 2015

■ **VA+VWG: Vogelringactiviteit.** Gidsen: Lietaer Thijs (Thijs.Lietaer@telenet.be of tel: 0473/581714) en Desmet Norbert. **Inschrijven** verplicht bij Thijs! Max. deelnemers: 20. Afspraak om 6u45 op parking voor de kerk van Berchem (Kluisbergen). Vandaar verplaatsen we ons samen naar de ringplaats. We krijgen een unieke gelegenheid om vogelringers aan het werk te zien en vogeltjes van heel dichtbij tot in de details te bewonderen... Bij slecht weer zal deze activiteit niet doorgaan en worden de deelnemers verwittigd. Meebrengen: laarzen, verrekijker (ev. fototoestel), gidsen...

■ **GZ: Zomerse gezinspicknick met spelletjes.** Samenkomst in het Wannnenlappersbos Damstraat Zingem vanaf 11u30 tot 17 uur. Info: 0473/71.94.05. De kernleden van Natuurpunt Zingem zorgen voor een lekkere zomerse picknick boordevol verse vitamientjes. En uiteraard voorzien we ook enkele leuke spelletjes in het speelbos. Om de namiddag gezellig af te sluiten eten we samen de door iedereen meegebrachte dessertjes op. Vergeet dus zeker je speelkleren en een dessertje niet! Gratis voor iedereen, **inschrijven wel verplicht.** Inschrijven via kern@natuurpuntzingem.be.

■ **ZV: Feestelijke inhuldiging 100ste ha van het reservaat Middenloop Zwalm.** Contactpersoon: Koen Gintelenberg, 055/60.45.21. Plaats van afspraak: Van 14u30 tot +/- 16u. Om 14u30 met de fiets aan de Boembekemolen of om 15u aan de hoek van de Meierij/Kasteeldreef/Mijnwerkerspad/Molenberg te 9660 Brakel. Er wordt een fietstocht van de Boembekemolen georganiseerd naar de locatie waar de 100ste ha in het reservaat Middenloop Zwalm feestelijk ingehuldigd zal worden.

Zondag 6 september 2015

■ **ZV: Zomerseizoen voor de Boembekemolen.** Geopend van 14u tot 18u. Adres: Boembeke 18, 9660 Brakel.

■ **KRB: Natuurfruit.** Begeleiding: Dirk Criel, tel. 055/45.66.10, Dirkcriel@skynet.be Afspraak om 14u aan Perreveld thv N°14 te Zegelsem. We laten U graag kennis maken met de rijkdom van de natuur. Appelen, peren, braambessen, pruimen, mispels en ander lekkers komt aan bod. Welke soorten fruit gedijen goed, hoe zit het met de snoei, wat doe ik met het fruit? Indien er veel fruit is in de boomgaard kan er geplukt worden voor thuisgebruik. Einde omstreeks 17u.

■ **HOU: Landschapswandeling in het Duivenbos in Sint-Antelinks (Herzele).** Gids: Erwin Declercq, contact nphoutem@gmail.com Samenkomst om 10u aan de kerk van Sint-Antelinks (Huigeveldstraat). Een landschap wordt gedefinieerd als een samenhangend deel van het aardoppervlak dat ontstaan is door de samenwerking van water, lucht, gesteenten, klimaat, planten dieren en de mens. Tijdens deze landschapswandeling gaan we dan ook niet enkel stilstaan bij fauna en flora, ook aan het reliëf, de geologie en de menselijke impact, recent en historisch, wordt aandacht besteed. Pas door het samenbrengen van al deze elementen (biotisch als abiotisch) kan men dit uitzonderlijke landschap lezen, begrijpen en ten volle appreciëren. Meebrengen: Laarzen of stevig schoeisel. Einde omstreeks 12u

Woensdag 9 september 2015

■ **VWG +SL: Bijeenkomst van de Vogelwerkgroep** in het Stedelijk Centrum te Heurne, o.l.v. Paul Vandenbulcke, tel 0475/34.65.86. Aanvang om 20u. Einde rond 22u30. Op deze bijeenkomst van de vogelkijkers uit de regio (of daarbuiten) zal je ongetwijfeld nieuwe zaken bijleren. Er worden enkele voorstellingen gebracht, die kunnen gaan over diverse thema's: determinatie, reisverslagen, projectresultaten,… Dit zowel voor de beginnende vogelkijker als de meer gevorderde. De exacte inhoud maken we op voorhand bekend op ons forum www.natuurforum.be --> Vlaamse Ardennen Plus.

Zaterdag 12 september 2015

■ **PWG: Planteninventarisatie Oude Schelde te Kerkhove.** Gids: Alexander Van Braeckel, tel. 0473/85.45.62. Afspraak om 14u aan de kerk van Kerkhove. Scheldeoevers, jaagpad, oude meander. Einde omstreeks 17u. Meebrengen: laarzen, eventueel loep en flora.

■ **DZ: Familiale fietstocht.** Gidsen: Geert De Sutter, tel 09/328.40.48 en Eddy Vervynck. Vertrek om 10u aan het St Poppoplein te Deinze. We zijn terug rond 17u30. We fietsen richting Waregem waar we op de grens het natuurgebied aan de spoorwegberm verkennen en dit onder leiding van een ervaren natuurgids van ter plaatse. We houden een stop in De Zonnekouter te Machelen. Bij de terugweg houden we halt in de zelfpluktuin Pur Fruit in Oeselgem waar we een biodrankje kunnen nuttigen. Meebrengen: goede fiets, picknick.

■ **NWB: Plantenstudiedag op de vlakte van Zwijndrecht.** Gids: René Maes, gsm 0494.17.85.86. Samenkomst om 9u30 aan de kerk van Kallo (Sint-Paulusplein 1). De ganse dag planteninventarisatie in kmhokken C4.14.42 en 44 met oude opgespoten terreinen met duinplassen, duinen, slikoevers, grazige oevers en Scheldeoever, waarbij ook het gebruik van verschillende plantenboeken aan bod komt. Meebrengen: laarzen, loep, flora's, lunchpakket met drank. Voor kostendelend rijden contacteer Karel De Waele: tel. 09/386.45.60, gsm. 0474/77.82.76 enkel deze dag te gebruiken of karel.de.waele@skynet.be. Einde om 17u.

Zondag 13 september 2015

■ **VA+ WMBV: Gezinswandeling in de Schamperij en omgeving** (Maarkebeekvallei). Gids: Johan Cosijn, tel. 055/30.98.10. Samenkomst om 14u aan de kerk van Maarke voor een landschapswandeling en een kennismaking met het bebost deelgebied Schamperij. De Maarkebeekvallei strekt zich uit over de gemeenten Oudenaarde, Maarkedal en Horebeke en is grotendeels gelegen op de noordelijke (steile) flank van de Maarkebeek. Het doet denken aan de landschappen van Valerius de Saedeleer. Einde om 17u. Meebrengen: goed schoeisel of laarzen, verrekijker.

■ **Gezinsfietstocht naar het stadsbos te Deinze.** Info Wim Bracke, tel. 09/380.01.03. Start om 14 u aan het Sint-Poppoplein. Deze dag is het autovrije zondag in Deinze; het centrum is autovrij en er zijn diverse activiteiten voor alle leeftijden, waaronder deze fietstocht van ongeveer 10 km. In groep rijden wij aan een tempo op kindermaat naar het stadsbos en verkennen er de leuke fietspaden. Org. Samenwerkingsverband Stadsbos Deinze.

■ **ZV: Openmonumentendag 2015 – Inhuldiging tentoonstelling Sporen in de Tijd in de Boembekemolen.** Afspraak: van 10u tot 18u aan de Boembekemolen, Boembeke 18 te Brakel (Michelbeke). Bezoek onder begeleiding van een gids aan de Boembekemolen.

Zaterdag 19 september 2015

■ **DZ: Wat leeft er onder water in Bachte?** Gidsen: Koen Houthoofd, tel 09/328.11.08 en Jan Kindt. Afspraak om 14u aan de kerk van Bachte (Bachtekerkstraat). Einde omstreeks 17u. We gaan op zoek naar de diertjes in de Oude Leiearm, de Rekkelingebeek en de poel van Bachte. Een activiteit voor alle stoere jonge en minder jonge mannen en vrouwen die niet bang zijn van watermijten, kokerjuffers en duikerwantsen en die zich willen onderdompelen in hun boeiende levenswijze. Meebrengen: laarzen en eventueel een handdoek.

■ **ZV: Werkdag Middenloop Zwalm.** Info: Koen Gintelenberg, koen.gintelenberg@telenet.be. Afspraak om 10u aan de Boembekemolen, Boembeke 18, 9660

Brakel. Einde rond 17u. Afspraakplaats wordt per mail rondgestuurd i.f.v. de uit te voeren werken (mail voor opname in de mailinglist). Meebrengen: goed schoeisel of laarzen, werkhandschoenen.

Zondag 20 september 2015

■ **RO: Sportieve familiale landschapswandeling in het Sint-Pietersbos te Louise Marie.** Gids: Philippe Moreaux tel 0476/49.24.61. Samenkomst om 14u aan de vrije parking bij de kerk van Louise-Marie (La Salettestraat) voor een wandeling in het Sint-Pietersbos dat een aansluitend geheel vormt met het Muziekbos. De landschapswandeling volgt een vrij lang behoorlijk zwaar parcours en is gedeeltelijk sterk heuvelachtig, waardoor minder geschikt voor kinderwagens Einde omstreeks 17u30. Meebrengen: laarzen of goed stapschoenen, verrekijker.

■ **OUD: Paddenstoelenactiviteit in Bos t'Ename.** Themawandeling met specifieke aandacht voor de paddenstoelen. Gids: Eddy Saveyn, Samenkomst om 14u aan het Provinciaal Archeologisch Museum (PAM), Lijnwaadmarkt 20 te Ename. Einde omstreeks 17u.

■ **ZV: Zomerseizoen voor de Boembekemolen.** Geopend van 14u tot 18u. Adres: Boembeke 18, 9660 Brakel.

Zaterdag 26 september 2015

■ **KBE: Werkdag Bos t'Ename.** Contactpersoon: Pieter Blondé: 0488/36.22.79 en Guido Tack 0474/90.02.30. Elke laatste zaterdag van de maand wordt er gewerkt in Bos t'Ename, van hakhout afzetten tot hooien. Samenkomst aan de loods, Boskant 56. Aanvang om 9u en/of 13u30. Meebrengen: goed schoeisel of laarzen en werkhandschoenen.

■ **NWB: Plantenstudiedag van 2 zwarte tetrades in de Limburgse Maasvallei te Ophoven** (Kinrooi). Gids: Karel De Waele, tel. 09/386.45.60, gsm. 0474/77.82.76 enkel deze dag te gebruiken! Samenkomst om 9u30 aan de kerk van Ophoven (Venlosesteenweg 119). De ganse dag planteninventarisatie in tetrades C7.57.1 en C7.47.3, waarbij ook het gebruik van verschillende plantenboeken aan bod komt. Meebrengen: laarzen, loep, flora's, lunchpakket met drank. Voor kostendelend rijden contacteer Karel De Waele: tel. 09/386.45.60, gsm. 0474/77.82.76 enkel deze dag te gebruiken of karel.de.waele@skynet.be. Einde om 17u.

■ **VUB+JNM+ZV: Beheerwerken in natuurgebied Parkbos-Uilenbroek** ism. JNM. Verantwoordelijke: Dominiek Decleyre, tel 0499/80.89.20. Deze activiteit is tevens de startdag voor JNM. Samenkomst om 9u30 aan de picknictafel aan de Waesberg te Lierde. Afvoer van maaisel in de bronzones en bosrand in het deelgebied Uilenbroek. Einde om 17u. Meebrengen: **Laarzen** + picknick + riek. Drank wordt voorzien door Natuurpunt.

■ **DZ: Sint-Martens-Leerne: Kermiswandeling in de schemering.** Gidsen Paul Geeroms en Noël De Loof, tel. 09/386.21.43. Start aan de kerk (rondpunt) om 19u. Einde rond 21u. We halen wat oude koetjes uit de gracht en vertellen dat hier tot in 1958 nog een tram reed. In die tijd kon je makkelijker in Gent raken dan nu. We wandelen door de oude beuken- en eikendreef, genieten van de avondschemering en speuren onderweg naar vliegende zoogdieren. We trachten in de hovingen van het Kasteel Van Crombrugge te geraken, want er staan daar ook nog wat interessante bomen. Verder wandelen we rond het kasteeldomein en vertellen dan ware of wat bijgekleurde of duistere verhalen over heksen en roversbenden. Meebrengen: aangepaste kledij volgens weersomstandigheden, stapschoenen, verrekijker en wie beschikt over een batdetector, zeker meebrengen. Na de wandeling is het kermis op het dorp, dus: Wie zijn vrouw meebrengt is nooit te laat thuis!

Zondag 27 september 2015

■ **PWG: Planteninventarisatie van het Mierenbulten-perceel te Opbrakel.** Gids: Heidi Demolder, tel. 0476/40.34.52. Afspraak om 10 u aan de Maaistraat te Opbrakel. Graslandreservaat. Einde omstreeks 13u. Meebrengen: laarzen, eventueel loep en flora.

■ **ZV: Gezinswandeling.** Info: Jan François, tel. 09/361 03 00. Om 14u start een wandeling. Einde omstreeks 16u. Afspraak aan de Boembekemolen, Boembeke 18, 9660 Brakel.

Vrijdag 2 oktober 2015

■ **VA+IWG: Spinnen in en om het huis.** Samenkomst om 21u op het adres: Rovorst, 6 te Zegelsem. Gidsen: Ina Van Toor en Bryan Goethals, tel 0474/94.22.40, Bryan.goethals@telenet.be Nachtexcursie in en om het huis om nu eens te kijken hoeveel spinnen en ander klein grut er thuis rondlopen terwijl wij aan het slapen zijn. Ina heeft moeten beloven om drie weken op voorhand niet te kuisen. Dat belooft! Einde omstreeks middernacht.

Zaterdag 3 oktober 2015

■ **ZV: Inventarisatie in de Perlinkvallei.** Contactpersoon: Vincent Decroock, tel. 0498/10.95.39. Afspraak om 9u aan de kerk van Sint-Blasius-Boekel. We doorlopen een deel van het reservaat en trachten zoveel mogelijk levensvormen te benoemen. Iedereen welkom, voorkennis is niet nodig! Einde omstreeks 12u. Meebrengen: planten-, vogel- of andere natuurgids.

■ **DZ: Firtelwandeling op zoek naar beestjes met acht poten en schimmels** met een hoed. Gidsen: Hannes Buyle en Noël De Loof, tel. 0474/09.27.99. Afspraak om 14u aan de parking bij het kasteel Te Laeke, Linkeroever 37, Zulte. Einde rond 17u. De herfst staat terug voor de deur, getuige de vele spinnen die je ongetwijfeld al zag in de tuin, of zelfs in huis. Misschien liep je al per ongeluk door een spinnenweb en was je verwonderd door de sterkte van zo'n web. Ook de paddenstoelen die overal komen piepen, laten geen twijfel; de herfst komt eraan! We geven je graag wat inzicht in dit alles tussen het kasteel en de oude Leiearm vlak bij Oeselgem. Meebrengen: stevig schoeisel, eventueel verrekijker of loep.

Zondag 4 oktober 2015

■ **ZV: Oost-Vlaamse molendag + zomerseizoen Boembekemolen.** Boembekemolen zal geopend zijn van 10u tot 18u aan de Boembekemolen, Boembeke 18 te Brakel.

■ **HRZ: Paddenstoelenwandeling.** Gids: Frederik Dierickx. Vertrek om 9u30 aan de kerk van Sint-Antelinks, Huygeveldstraat, Sint-Antelinks (Herzele). Thema: paddenstoelen ontdekken in het Duivenbos. Einde rond 12u30. Meebrengen: laarzen of stevige wandelschoenen.

Zaterdag 10 oktober 2015

■ **DZ: beheerwerken: maaien Bisdonkstraatje.** Info: Jeroen Bossaer, tel 0473/99.95.71. Afspraak aan het Bisdonkstraatje vanaf 9u maar uiteraard mag je komen wanneer je wil. Einde rond 15u. De berm aan de Bisdonkstraat is, met een grote diversiteit aan wilde bloemen,één van de voor natuur meest waardevolle dreven in de wijde omgeving. We trachten deze boeiende plek te behouden voor het nageslacht door middel van een maaibeheer. Tweemaal per jaar organiseren wij een plezante werkdag. Wie kan mag een kruiwagen en/of hark meebrengen. Er wordt gezorgd voor drank en' s middags voor een broodje.

■ **GZ: Beheerwerken in Grootmeers.** Info: Eddy Van Den Abeele 0474/62.20.52. Om 9u aan het groot hekken van Grootmeers langs de Trekweg. We werken tot 12u. Eventueel meebrengen: werkhandschoenen, bijl of hakmes, zaag.

■ **DZ: Nacht van de duisternis.** Info Wim Vercruysse, tel. 0486/39.60.20. Er zijn drie geleide wandelingen: om 19u30, om 20u en om 20u30. De eerste wandeling is op maat van jonge gezinnen. Duur: 1u30 à 2u. Vanuit de ruimte kan je Vlaanderen makkelijk herkennen als een lichtgevende plek. Maar dat kwistig lichtgebruik heeft een serieuze impact op onze natuur. Tijdens de Nacht van de Duisternis willen heel wat gemeenten de mensen bewust maken om wat meer lichten te doven. In Deinze trekken we het bos in en leren we meer over het nachtleven van de dieren. We vertrekken aan de hoek Gampelaeredreef-Krekelstraat, kom bij voorkeur met de fiets. I.s.m. Stad Deinze en de Sterrenkijkersvereniging.

■ **NWB: Plantenstudiedag in Lier.** Gids: Leo Van Herbruggen, tel. 03/455.29.57. Samenkomst om 9u30 aan de parking van het Cultureel Centrum De Mol, Aarschotse Steenweg 3 te Lier. De ganse dag planteninventarisatie in nog te bepalen kmhok, met oude vestingsmuren, Kleine en Grote Nete, waarbij ook het gebruik van verschillende plantenboeken aan bod komt. Meebrengen: laarzen, loep, flora's, lunchpakket met drank. Aansluitend vergadering voor het opstellen van de kalender 2016. Voorstellen kunnen ook vooraf telefonisch of schriftelijk doorgegeven worden aan André Van den Bergh, Vitsgaard 9, 1745 Opwijk, tel. 052/35.05.18, e-mail: andre.vandenbergh@skynet.be. Voor kostendelend rijden contacteer Karel De Waele: tel. 09/386.45.60, gsm. 0474/77.82.76 enkel deze dag te gebruiken of karel.de.waele@skynet.be. Einde om 17u.

■ **ZV: Appelpluk.** Info An De Schrijver, 0484/77.72.44. Afspraak vanaf 9u30 aan de boomgaard te Boembeke, aan de Langendries te Zottegem (op 100m van de Zwalm); einde rond de middag. Er worden appels geraapt en geplukt voor het persen tot appelsap. De appels worden na de middag verwerkt in de mobiele fruitpers aan de Boembekemolen. Doel is dat we dat sap kunnen serveren in de Boembekemolen en op onder meer de Lentemaaltijd en

de Boembekefeesten. Een deel van het sap wordt gebruikt voor de productie van ons bier Boembeke Luiwerk.

ZV: Mobiele fruitpers. Van 10u tot 17u aan de Boembekemolen, Boembeke 18 te Brakel. De mobiele pers spoelt, raspt, perst en pasteuriseert. Het gepasteuriseerde sap wordt afgevuld op vaatjes van 5 liter (type plastiek-in-karton) en kan je twee jaar bewaren. Enkel na afspraak via www.mobielefruitpers.com

Zondag 11 oktober 2015

HOU: Paddenstoelwandeling. Gids: Yvette Saerens, contact nphoutem@gmail.com Samenkomst om 14u aan het Gemeentehuis, Marktplein 3, 9520 Sint-Lievens-Houtem. Wanneer de herfst zijn intrede doet en de eerste herfstkleuren verschijnen, is het moment aangebroken waarbij paddenstoelen het bos omtoveren tot een sprookjesbos. Ze zijn er in vele vormen; kleuren en geuren. Tijdens de Week van het Bos neemt Yvette Saerens je mee op ontdekkingstocht in het Cotthembos, kom je meer te weten over de levenswijze van paddenstoelen, het nut ervan en hoe je ze kan herkennen. Meebrengen: stevig schoeisel, eventueel paddenstoelgids, loep en spiegeltje. Einde om 17u.

ZV: Zomerseizoen voor de Boembekemolen. Info: Jan François, tel. 09/361.03.00. Geopend van 14u tot 18u. Boembekemolen, Boembeke 18, 9660 Brakel.

Zaterdag 17 oktober 2015

ZV: Werkdag Middenloop Zwalm. Info: Koen Gintelenberg, koen.gintelenberg@telenet.be. Afspraak om 10u aan de Boembekemolen, Boembeke 18, 9660 Brakel. Einde rond 17u. Afspraakplaats wordt per mail rondgestuurd i.f.v. de uit te voeren werken (mail voor opname in de mailinglist). Meebrengen: goed schoeisel of laarzen, werkhandschoenen.

Weekend van 17 en 18 oktober 2015
Dag van de trage weg.

Zondag 18 oktober 2015

DZ: Week van het bos: 'looverscharters' in het Meikensbos. Gids: Eddy Vervynck, tel 0496/62.63.03 en Paul Geeroms. Afspraak om 14u aan Poelbergsite, Poelberg 1 Tielt. We wandelen langs het Meikensbospad (5 km), en ontdekken een natuurhistorisch zeer interessant gebied. Het Meikensbos is een afwisselend jong en oud bos, spontaan ontwikkeld bos, dreven, hooilanden en weilanden. Kindvriendelijke wandeling met op het einde voldoende tijd voor bezoek aan de Poelbergsite met windmolen. De kinderen kunnen ravotten in de mooie speeltuin terwijl mama's en papa's proeven van het lokaal streekbiertje. Meebrengen: goede wandelschoenen, mooi weer, liefde voor het bos. In samenwerking met Bos+.

ZV: Zomerseizoen voor de Boembekemolen. Info: Jan François, tel. 09/361.03.00. Geopend van 14u tot 18u. Boembekemolen, Boembeke 18, 9660 Brakel.

RO+ MOW: Dag van de trage weg te Ronse. Samenkomst om 14u aan de kerk van Louise-Marie. Keuze uit verschillende trage wegenwandelingen o.l.v. een gids. De 'kleine wandeling' leid je naar het Muziekbos (met bezoek aan de toren). De 'grote wandeling' loodst je door het St.-Pietersbos en het Muziekbos. Let op: **Vooraf inschrijven is noodzakelijk** bij 055/23.28.16 tijdens de kantooruren of toerisme@ronse.be.

VA: Officiële opening en inwandelen van de nieuwe wandelroute naar het Burreken. Contact: Filip Hebbrecht, tel. 0490/57.18.33, filip.hebbrecht@telenet.be. Start om 14u, 15u en 16u aan kerk Schorisse. Met muzikale begeleiding, infostanden, kinderanimatie. Doorlopend infostandjes in zaal Hol van Pluto te Horebeke. Graag een seintje als je aanwezig zal zijn.

Donderdag 22 oktober 2015

DZ: De natuur in jouw testament. Als je een testament maakt, kan je een deel van jouw nalatenschap schenken aan een goed doel zoals Natuurpunt. Met die inkomsten kan Natuurpunt onze natuur nog meer en beter beschermen. Erfenissen zijn van groeiend belang om de biodiversiteit te behouden voor de volgende generaties. Spreker is Joost Verbeke, contactpersoon voor schenkingen en legaten bij Natuurpunt. Hij biedt een overzicht van de mogelijkheden en de fiscaal voordeligste formule aan de hand van concrete voorbeelden. De infosessie wordt twee maal gegeven: de eerste begint om 11u tot 12u30, met ontvangst vanaf 10u30 bij koffie en taart. De tweede gaat door vanaf 15u tot 16u30, met ontvangst vanaf 14u30 met koffie en taart. De sessie wordt gegeven in de kelder van de bib in Deinze (Markt). Inschrijven via www.natuurpunt.be

Zaterdag 24 oktober 2015

SL: PP-voorstelling 'Op avontuur in de Göksu Delta' (Z-O Turkije). Luc Cieters neemt je mee op zijn tocht door de Göksu delta, waarbij hij vertelt over bedreigde vogelsoorten zoals de zwarte frankolijn en de Anatolische woestijnplevier, maar ook foto's van vlinders, planten en prachtige landschappen passeren de revue. Aanvang om 20u stipt in Zaal 'Amigo', Heurnestraat 235 te Heurne. Einde omstreeks 22u30. Inkom €2,50 (max. €5 per gezin). De Göksu Delta is een kustgebied in Z-O Turkije, gevormd met vruchtbaar sediment van de Göksu rivier. Deze 260 km lange rivier mondt via een delta uit in de Middellandse zee. De delta is zeer belangrijk voor de wereldnatuur en is nog één van de Mediterrane Wetlands waar het natuurlijke karakter gevrijwaard bleef. Erkend door the International council for Bird Protection (ICBP) is deze delta één van de belangrijkste vogeltoevluchtsoorden in Europa en het Midden Oosten. Door zijn diversiteit aan habitats is het bovendien niet alleen een belangrijke aantrekkingsplaats voor broedvogels, maar ook zeeschildpadden en blauwe krabben vinden op de stranden een plekje om hun eieren te leggen. De delta is tevens een uitzonderlijk visgebied waar talrijke vissen komen paaien en voldoende voedsel vinden om op te groeien.

Zondag 25 oktober 2015

RO: familiale wandeling in de Pyreneeën. Gids: Philippe Moreaux tel 0476/49.24.61. Samenkomst om 14u aan hof ter Guchten, Rotterij 278 te Ronse, einde voorzien rond 17 u. De Pyreneeën bestaan uit een aantal reservaten gelegen rond het stedelijk wandelpad. Als het vochtig geweest is verwachten we daar in oktober de gekraagde aardster te zien Deze familiale wandeling is niet geschikt voor kinderwagens. Meebrengen: laarzen of goede stapschoenen, verrekijker. Na de wandeling wordt voor de dorstigen het cafeetje in 't Hof Ter Guchten voor ons geopend.

ZV: Zomerseizoen voor de Boembekemolen. Info: Jan François, tel. 09/361.03.00. Geopend van 14u tot 18u. Boembekemolen, Boembeke 18, 9660 Brakel.

ZV: Wandeling + aanplant van een boom in nagedachtenis van Joris Otte. Info: Jan François, 09/361.03.00. Om 14u start de wandeling in deelgebied Boterhoek waarbij een boom aangeplant zal worden ter nagedachtenis van Joris Otte. Einde omstreeks 16u. Afspraak aan de Boembekemolen, Boembeke 18, 9660 Brakel.

KRB: Laarsjeswandeling: muzikale wandeltocht aangeboden door de Kunstacademie Vlaamse Ardennen. Contact: Filip Hebbrecht, tel. 0490/57.18.33. Start aan zaal De Wante, Essestraat te Schorisse om 13u, 13u20, 13u40, 14u, 14u20, 14u40, 15u. De Kunstacademie Vlaamse Ardennen trakteert op unieke concertjes in het Burreken. Op 6 locaties kan je de muzikanten aan het werk horen. De wandeling bedraagt zo'n 5 km. Kostprijs 1 euro per deelnemer uitgezonderd leerlingen kunstacademie en kinderen onder de 12 jaar.

Zaterdag 31 oktober 2015

OUD + IWG + JNM Vlard + Gezinsbond Gewest Oudenaarde: spookbondsfeest in het Liedspark. Contactpersoon OUD W-P Alexander Van Braeckel, tel. 0473/854562 alexander.vanbraeckel@telenet.be; IWG Bryan Goethals, tel 0474/94.22.40. Bryan.goethals@telenet.be; JNM-contact: Faramir Goethals tel 0494/40.23.89 goethalsfaramir@hotmail.com; Gezinsbond: Marjan Beugnies 055/30.08.37. Samenkomst vanaf 18u in het Liedtskasteel, Parkstraat 4 te Oudenaarde. Excursies met tal van activiteiten (o.a. sterrenkijken, vieze beestjes, bezoek kerkhof, proeven, voelen, knutselen, griezelgrot, kinderspelen, enz...) om en rond het kasteel, waarbij we ook de meest enge plekjes niet schuwen! Einde activiteiten park omstreeks 21u30. Iedereen welkom in de brandwoeker Woeker, 7 voor een kom haloweensoep, broodje kaas of hotdog. **Inschrijven is noodzakelijk bij** Marjan Beugnies, 055/30.08.37. Deelnameprijs: 4 euro/pers. of 14 euro/gezin.

Zaterdag 31 oktober 2015

KBE: Werkdag Bos t'Ename. Contactpersoon: Pieter Blondé: 0488/36.22.79 en Guido Tack 0474/90.02.30. Elke laatste zaterdag van de maand wordt er gewerkt in Bos t'Ename, van hakhout afzetten tot hooien. Samenkomst aan de loods, Boskant 56. Aanvang om 9u en/of 13u30. Meebrengen: goed schoeisel of laarzen en werkhandschoenen.

Natuurplezier zonder grenzen

Steven Rowaert

Prachtig weer, veel volk en een gemoedelijke sfeer, dat waren de basisingrediënten van Natuur Zonder Grenzen, een gezamenlijke organisatie van de Natuurpuntbesturen van Herzele, Haaltert en Sint-Lievens-Houtem op 19 april 2015 op de site van de oude steenbakkerij aan de rand van het Duivenbos.

Timmeren tegen de sterren op bij de workshop van Natuurpunt foto: Christel Stalpaert

De dagen voordien werd al duidelijk dat onze activiteiten goed in de markt lagen: de negen workshops waren één voor één volzet en ook de inschrijvingen voor de vier aangeboden wandelingen liepen als een trein. De dag voor de activiteit werd dan ook besloten om de inschrijvingen af te sluiten om ontgoochelingen ter plekke te vermijden.

Met man en macht werd 's ochtends vroeg alles in stelling gebracht door de drie bestuurskernen: installeren bar, sanitair, chalets voor infomarkt in elkaar zetten, opbouwen infostand,… Langzamerhand arriveerden ook de deelnemers van de infomarkt, variërend van bijenimkers, een handelaar in ecologische bouwmaterialen, enkele bioboeren en zelfs een grote stand van Natuurpunt nationaal. Dat laatste miste zijn effect niet, want er werden maar liefst negen nieuwe leden geworven!

Niets dan blije gezichten bij de kinderen van de workshops: veggie koken met de Kollebloem, vilten met Elfi, kunstige schuilhutjes bouwen met Arpia, tekenen voor het klimaat met Jennifer of natuurkunstenaar worden bij Rita van de Pastorie; het had allemaal enorm veel bijval.

Ook bij de workshop van Natuurpunt was het alle hens aan dek: de kinderen ontpopten zich tot kleine schrijnwerkers in spe en timmerden onder begeleiding nestkastjes in elkaar. Op de achtergrond verdween ondertussen een groepje in de ringoven met de mensen van de vleermuizenwerkgroep en regende het zaadbommen die met Velt Herzele in elkaar werden geknutseld.

Ook de opvang van de ouders verliep vlot: ofwel kuierden ze rond langs de infostanden en workshops of vertrokken ze met één van de vier wandelingen en rond het Duivenbos. Met topgidsen zoals Frederik Dierickx (natuur), Erwin Declercq (landschap), Jan Hermans (Arpia - kunst met landschap) en een verhaalwandeling met Tom Vout was het moeilijk kiezen.

Dankwoord in aanwezigheid van Lieven De Schamphelaere, nationaal voorzitter van Natuurpunt f: Christel Stalpaert

Rond 17:00 u werd er feestelijk afgesloten met een receptie onder een stralende lentezon. We werden vereerd met een bezoek van Lieven De Schamphelaere, de nieuwe voorzitter van Natuurpunt, die enkele dagen voordien enthousiast had gereageerd op onze uitnodiging. Hij maakte een korte wandeling door het Duivenbos en was vol lof over het initiatief waarbij verschillende natuurpuntkernen over de grenzen heen solidair met elkaar samenwerkten. Natuur zonder grenzen loste met andere woorden de hooggespannen verwachtingen in.

Natuurpunt Herzele, het Duivenbos.

Grote paddentrek in de Maarkebeekvallei

Johan Cosijn

Na hun winterslaap denken onze amfibieën alleen aan… paren. Bij onze inheemse amfibieën loopt de biologische wekker af na de eerste buien met hogere temperaturen (vanaf 7°C). Meestal in de maand februari, maar de afgelopen jaren werden padden, kikkers en salamanders soms vroeger wakker. Bij duisternis en regen en hoge vochtigheid kruipen deze nuttige dieren uit hun schuilplaats en trekken instinctief naar water.

Wie geluk heeft, kan zonder problemen naar een voortplantingspoel trekken. De iets minder fortuinlijke dieren moeten soms een verharde weg oversteken en het alsmaar toenemende verkeer trotseren. Maar op hun tocht naar de voortplantingspoel vallen heel wat verkeersslachtoffers. Waakzame natuurliefhebbers vinden soms plaatsen waar tientallen en zelfs duizenden dieren verminkt of dood op het asfalt liggen.
Hyla, de reptielen- en amfibieënwerkgroep van Natuurpunt, heeft een uitgebreid netwerk van paddenoverzetters. Zij houden nauwlettend in het oog wanneer de amfibieën wakker worden en komen waar nodig in actie.

Zo organiseerde de Werkgroep rond de Maarkebeekvallei (Natuurpunt Vlaamse Ardennen) voor het derde jaar op rij een paddenoverzetactie langs de Kokerellestraat in Maarke (deelgemeente Maarkedal). De paddenoverzet kwam tot stand op verzoek van enkele enthousiaste omwonenden. De actie werd opnieuw gecoördineerd door Ludo Bauwens (Werkgroep rond de Maarkebeekvallei). Samen met de omwonenden en geïnteresseerden werd een wachtbeurt opgesteld, zodat iedere avond van de week de overzetactie kon doorgaan. Samen helpen we de amfibieën op weg naar hun geboortepoel.

Op 23 februari werd het startschot gegeven en werden de eerste padden overgezet. Vanaf 26 februari was er massale trek: 90 gewone padden, 29 bruine kikkers, 1 alpenwatersalamander en 2 vinpootsalamanders. Jammer genoeg waren er die avond ook verkeersslachtoffers: 16 gewone padden en 4 bruine kikkers. En het zou daarna niet meer ophouden al waren er wel wat kalmere momenten. Op 3 april werd de laatste pad veilig en wel overgezet.

Resultaten paddenactie *foto: Ludo Bauwens*

In totaal werden dit jaar 989 gewone padden, 60 bruine kikkers, 23 alpenwatersalamanders en 3 vinpootsalamander veilig de straat overgezet. Vorig jaar lag het aantal beduidend lager: 580 gewone padden, 38 bruine kikkers, 2 alpenwatersalamanders en 1 vinpootsalamander. Jammer genoeg kon niet ieder overstekend amfibie gered worden. Dit jaar telden we 87 verkeersslachtoffers: 74 gewone padden, 8 bruine kikkers en 5 alpenwatersalamanders.
Het is me opgevallen hoe je tijdens zo een actie de buurtbewoners met een hart voor natuur en milieu beter leert kennen op een aangename en ongedwongen manier. Het doet deugd te ontdekken dat er meer mensen met de natuur en het milieu begaan zijn en gunstig gezind zijn dan je op het eerste zicht zou veronderstellen. Volgend jaar zijn we vast van plan opnieuw een overzetactie te organiseren met alle geïnteresseerden uit de Kokerellestraat en omgeving. Hopelijk is JNM Vlaamse Ardennen opnieuw van de partij.

De enthousiaste medewerkers *foto: Betty Collet*

Hartelijk dank aan alle vrijwilligers die elke avond de padden hielpen oversteken langs de Kokerellestraat. Alvast tot volgend voorjaar voor onze vierde paddenoverzetactie!

Geïnteresseerden kunnen online volgen welke aantallen werden overgezet op welke locaties. Daar kan je een overzicht van alle acties vinden, alfabetisch gerangschikt volgens provincie, gemeente en straat met de contactgegevens van de lokale coördinator.

Met onderstaande link kan je de resultaten voor 2015 per gemeente volgen:
http://www.hylawerkgroep.be/po/Po_RptPerGemeente.php?jaar=2015

Meer info vind je op:
http://www.natuurpunt.be/meer-weten-over-amfibie%C3%ABn-en-reptielen
http://www.hylawerkgroep.be/index.php?id=208.

Nieuwste boek Ulrich Libbrecht voorgesteld!

Ulrich Libbrecht voorstellen als natuurliefhebber heeft wellicht géén zin, iedereen kent onze bevlogen erevoorzitter als natuurkenner. Als schrijver-filosoof is Ulrich misschien iets minder gekend. Een gevoel dat Ulrich ook had voor zijn kleinkinderen... 'De bricoleur & de dummies' heeft dan ook als ondertitel: een boek voor jonge denkers en dromers.

'Comparatieve filosofie' is het begrip dat uitgebreid aan bod komt. Comparatieve filosofie streeft naar inzicht in culturen en hun levensbeschouwingen door ze met elkaar te vergelijken. Het boek heeft in tijden van permanente terreurdreiging dan ook een hoge actualiteitswaarde.

Helga en Ulrich samen met kinderen en kleinkinderen
foto: Paul Muylaert

Het nieuwste boek werd gelanceerd op 21 mei '15 in het Bernarduscollege te Oudenaarde. Niet minder dan 180 man waren aandachtige toehoorders van docente Els Janssens en oud-leerlinge Mira de Boose. Violiste Marieke en dochter van Natuurpunter Hugo De Jonghe zorgde voor een muzikale noot. Tenslotte kwam Ulrich zelf aan het woord in zijn gekende stijl. De avond liep dan ook even uit... in een staande ovatie voor Ulrich. Echtgenote Helga werd door het Libbrechtgenootschap eveneens gehuldigd voor de jarenlange begeleiding.

Het boek is te koop voor 15,90 euro. Alle info bij www.libbrechtgenootschap.org of info@libbrechtgenootschap.org of 09/ 384 73 16. *Tekst: Robin Vanheuverswyn.*

Een overvolle zaal genoot van de beklijvende toespraken over en door Ulrich Libbrecht. *foto: Paul Muylaert*

Kerkuil

In tegenstelling tot 2013 was 2014 voor de kerkuil een vrij goed jaar. In 2013 waren er maar 203 geregistreerde broedgevallen, in 2014 waren er dat 803. Een goed jaar dus maar geen record want in 2007 waren er 964 broedgevallen, in 2012 902.
Van die 803 waren er 100 broedgevallen in Oost-Vlaanderen met een gemiddelde van 4,6 jongen per nest.
Ook kerkuilen zijn minder kerkelijk geworden: voor 398 paar was de broedlocatie een boerderij/schuur tegenover 194 kerken…

(bron: Kerkuilwerkgroep)

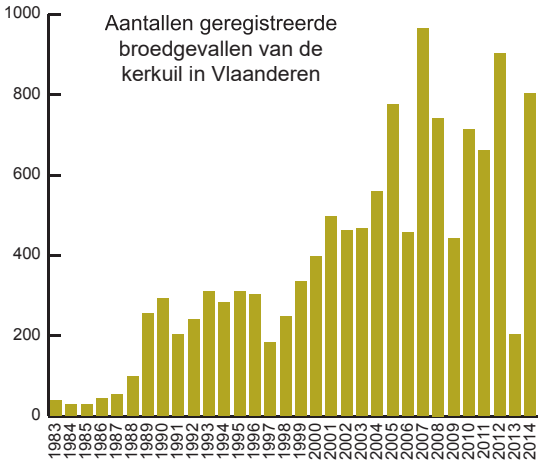

Nieuwe projectoproep bebossing 2015 gelanceerd

De nieuwe projectoproep aankoop van gronden voor bebossing is gelanceerd. En die is vanaf dit jaar toegankelijk voor individuele burgers, bedrijven en vzw's. Ook OCMW 's, polders en wateringen, kerkfabrieken en universiteiten komen in aanmerking voor subsidies. Allen samen voor meer en betere natuur in Vlaanderen dus!

Aankoopprojecten van gronden voor bebossing die deel uitmaken van de realisatie van stadsrandbossen, speelbossen of het versterken van lokale bosuitbreidingsinitiatieven krijgen voorrang. Ook projecten gelegen in speciale beschermingszones (SBZ), die bijdragen tot de realisatie van de specifieke natuurdoelen in een Natura 2000-gebied, krijgen voorrang. Die voorrang geldt eveneens voor projecten die door middel van de gerealiseerde bosuitbreiding bijdragen tot de bescherming van planten en dieren via de door de minister vastgestelde soortenbesche rmingsprogramma's.

Voor verdere info over deze projectoproep neem je best een kijkje op de website van het Agentschap voor Natuur en Bos http://www.natuurenbos.be/projectoproep-bebossing.

Schimmel bedreigt salamanders: actieplan

In mei werd de schimmel *Batrachochytrium salamandrivorans* ontdekt bij 2 alpenwatersalamanders in **Duffel**. Deze schimmel vormt een grote bedreiging voor onze salamanderpopulaties. Daarom maakte ANB in samenwerking met experten van UGent een **actieplan** op om verdere verspreiding van deze agressieve salamanderschimmel tegen te gaan en om onze salamanderpopulaties te beschermen.
Volgens dat actieplan mogen er geen afwijkingen op het Soortenbesluit meer gebeuren in alle poelen binnen een perimeter van 1 km van de poel van aantreffen in de Varestraat in Duffel.
Daarnaast wordt **over heel Vlaanderen** extra aandacht gevraagd voor een nauwgezet opvolgen van de bioveiligheidsmaatregelen bij alle opeenvolgende veldwerkzaamheden in verschillende amfibieënhabitats in en rond bosgebieden en poelen, ongeacht of zij gericht zijn op activiteiten met betrekking tot fauna en flora of niet. Daarnaast is het zeer belangrijk dat elke ongewone amfibiesterfte gemeld wordt en dat kadavers worden ingezameld. Hoe je kan meewerken vind je terug op http://www.natuurenbos.be/nl-BE/natuurbeleid/soortenbeleid/ziekten/Chytridiomycose%20en%20Ranavirose.
Zodra de schimmel opduikt op andere plaatsen in Vlaanderen zullen bijkomende maatregelen worden genomen.
Meer informatie kan je terugvinden op de website van ANB: http://www.natuurenbos.be/.
Contactpersoon is Muriel Vervaeke (muriel.vervaeke@lne.vlaanderen.be).

MOW viert 40 jarig bestaan te Zegelsem

Robin Vanheuverswyn

Zondag 29 maart 2015 vierde Milieufront Omer Wattez niet alleen haar 40-jarig bestaan maar liet ook de 20 jaar geklasseerde kasseitjes van o.a. de Haaghoek in de belangstelling staan.

De herdenkingsboom aan 20 jaar monumentale kasseien
foto: Robin Vanheuverswyn

Oud-voorzitter Paul Van Ceunebroeck riep in zijn bevlogen toespraak zelfs op om de historische 'kinderkopjes' en de vele hellingen in de Vlaamse Ardennen uit te roepen als Werelderfgoed van de Unesco. Politicus Herman Decroo kon hem hierin zelfs direct volgen en de gesprekken zijn aan de gang.

Stichter-voorzitter Ulrich Libbrecht genoot van de 40 jaar MOW-viering *foto: Robin Vanheuverswyn*

De persbelangstelling was ruim. De kranten maakten mooi verslag op en AVS-TV bracht een leuk item over deze attractiepolen van de komende Ronde van Vlaanderen.

De opkomst was ondanks de felle regen behoorlijk. Marie-Christine Gottigny nam de vele belangstellenden mee voor een extra woordje over de porfierkasseien en de Perlinckvallei.

Door de burgervader van Brakel werd samen met voorzitter Eppo Cools een herinneringsboom geplant naast het kasseimonument aan de kerk van Zegelsem.

Tijdens de receptie waren ook de vroegere

Biologische groententeelt

Ourobouros.be

Flexibele groentenmanden

inkijkboeken te zien, panelen met wat nostalgie en vooral een heerlijk weerzien tussen vele bekenden van het éérste uur van de 'Stichting Omer Wattez'.

Stichter-erevoorzitter Ulrich Libbrecht genoot met volle teugen van deze viering samen met de vele medewerkers en vrienden.

Afscheid van Wim Jourquin

Afscheidswoord door Karel De Waele bij de uitvaartplechtigheid

Lieve familieleden, beste vrienden,

Men heeft me gevraagd om hier in naam van Natuurpunt een dankbaar afscheidswoord aan Wim te richten. Maar ook aan jullie omdat we uit ervaring weten dat dit een troost kan zijn in deze droevige periode in jullie leven.

Wij hebben Wim gekend als een overtuigde natuurliefhebber, uiterlijk misschien gereserveerd, maar toch bewogen en intens genietend van wat de natuur hem liet zien en horen.

Onze persoonlijke interesses waren misschien uiteenlopend – ik was meer geïnteresseerd in de flora, Wim was meer gericht op de vogels – maar toch waardeerden we elkaars kennis: hij luisterde geduldig naar mijn uitleg bij één of ander zeldzaam plantje … en ik leerde van hem beter te kijken en te luisteren naar de vogels.

En op onze buitenlandse reizen liet hij iedereen delen in zijn kennis van die vreemde vogels. En 's avonds na de lange excursies in die vogelrijke landen, gebeurde het menig keer dat hij samen met enkele liefhebbers er nog op uit trok om de uilen of nachtzwaluwen te gaan beluisteren. Kortom: hij kon oneindig genieten van de natuur.

De laatste jaren ging hij meer en meer op reis op zelfstandige basis en hadden we minder contact met elkaar. Soms hoorden we via via over zijn verre reizen naar Amerika of elders en zijn prachtige vogelwaarnemingen aldaar …

Tot we een maand geleden eens polsten bij enkele natuurpunters uit Ronse en we het afschuwelijke nieuws kregen dat het slecht ging met Wim. Een donderslag bij heldere hemel voor wie dit hoorde.

En nu staan we hier om afscheid te nemen van Wim, zoveel jonger dan ons. Veel te vroeg! Maar dit is voor ons geen definitief afscheid: Wim zal steeds in onze gedachten blijven. De volgende keren dat we door een telescoop naar een fuut of een andere watervogel zullen kijken, zullen we onwillekeurig terugdenken aan Wim. We zullen zijn zachte stem missen.

Vaarwel Wim.

Samenscholing boerenzwaluw

Het is tegenwoordig speuren naar een (boeren)-zwaluw op ons platteland. Het was dan ook opvallend om op 19 mei een 30-tal zwaluwen te zien samenscholen aan de Callemoeie vijver te Nazareth. Toevallig meldde Laurent Claeys die dag ook in de buurt van de 'Zoetervijver' te Nazareth een grote concentratie zwaluwen, een 100-tal, op de draden.

Boerenzwaluw *foto: Gilbert De Ghesquière*

Waarnemingen.be leert dat er ook in Gullegem een 50-tal zwaluwen samentroepten, niet toevallig ook bij water. Naar een verklaring is het gissen. Was het een golf van late trekkers die toen pas aankwamen of moeten we het eerder zoeken in het koude weer dat de zwaluwen naar het water dreef, daar valt er immers meestal nog wel een insect te pikken?

Een Wielewaler van het allereerste uur

Rik Desmet

In de eerste helft van de 20° eeuw was Deinze een industrieel centrum van kinderwagens en speelgoed. Namen als Pericles en Torck waren toen een begrip. Een van die speelgoedfabrikanten was Nazaire Beeusaert. Zijn speelgoedfabriek was actief van 1921 tot 1965. Vertrekkende van papier- en kartonafval als grondstof werden paardjes, soldaatjes, cowboys en indianen gefabriceerd. Romain Beeusaert zette deze productie een tijdlang verder, de figuurtjes van toen zijn nu fel begeerde verzamelobjecten.

Op de Nieuwjaarswandeling 2015 van afdeling Deinze-Zulte kwam Romain nog eens langs en werd er afgesproken om later eens contact te nemen. Zo zitten we op een winderige juni-avond ten huize Beeusaert, met zicht op de ruime tuin waar de grote vijver met zijn lagere waterstand getuigt van de algemene daling van het grondwater.

We zijn er echter niet om over speelgoed te praten maar wel omdat Romain één van de allereerste Wielewalers is uit de streek. De Oriolus op het stapeltje tijdschriften verraadt trouwens dat Romain nog altijd de vogels een warm hart toedraagt.

Eind de jaren 30 moesten jongeren in de KSA die wilden ‘overgaan’ naar een volgend niveau hun vaardigheden bewijzen door een werk te maken. Romain koos er voor om iets over de vogels te maken met daarbij ook een collectie eieren en nesten, in die tijd nog geen doodzonde. Het eerste, met zorgvuldig gespaarde centjes gekocht boekje, ‘De eieren van onze vogels’ kwam daarbij goed van pas. Daarin nog de namen in verouderde spelling zoals de kleine boschduif (holenduif) en niet meer gebruikte namen zoals de woudduif (houtduif)… Dezelfde collectie, met kunstig geschreven etiketten, werd vele jaren later door een, ongetwijfeld trotse, kleindochter meegenomen naar de school, bij meester Eddy, Natuurpunter… Bij die collectie onder andere ook eieren van de grote karekiet, toen broedvogel langs de Oude Leie!

Op 14 jarige leeftijd kreeg Romain van zijn peter ‘voor zijn Nieuwjaar’ de vogelgids, “Wat vliegt daar”, met tekeningen die nu wat primitief aandoen maar toen een standaardwerk en zorgvuldig gekoesterd want nu kregen alle vogels ook een naam.

Na de oorlog werd Romain het eerste lid van de Wielewaal (en

BIO SHOP®

De Zonnebloem

Al meer dan 25 jaar vind je bij ons
alles voor een gezonde levenswijze

Het grootste gamma biologische voeding in de streek
massa’s alternatieve en fair trade geschenkartikelen

Steeds 10 % korting voor NP-leden
op het ruimste aanbod natuurstudieboeken

Kom eens gezellig snuisteren in de Parkstraat 25, 9700 Oudenaarde
Tel. 055/31.64.30 oudenaarde@bioshop.be www.bioshop.be

Natuurreservaten) in Deinze, ook in Kruishoutem was er toen één lid, een zekere Marcel Nachtergaele!

Met de kano verkende hij vaak de Leie, in de oorlogsjaren nog proper maar ook al met momenten van grote vissterfte wanneer de rootputten van het vlas geloosd werden. Boeren trokken toen met paard en kar naar de Leie om er de dode vissen op te halen, als voeder voor de varkens. Stekelbaarzen kwamen nog zo massaal voor dat ze ten huize Beeusaert gebruikt werden om de kippen te voederen, dat zullen gezonde eitjes geweest zijn.

Bij langdurige warmte kleurde de Leie soms rood als gevolg van de massale bloei van de watervlooien en er zaten zowaar ook krabben in de Leie. Na de oorlog ging het snel achteruit met de waterkwaliteit en werd de rivier een open riool, nu is het gelukkig toch weer beter gesteld met die kwaliteit. Met de belabberde waterkwaliteit verdween ook de otter.

Ook oorlogsanekdoten komen tijdens het gesprek aan bod, Hitler op bezoek in Deinze én het feit dat de Duitsers tijdens de oorlog de weiden bij het kasteel van Ooidonk gebruikten om er nep houten vliegtuigen te plaatsen om de geallieerden te misleiden.
Met de dienstplicht, het gezin (7 kinderen!) en het werk in het bedrijf verdween het vogels kijken wat op de achtergrond. Wat wel bleef waren volières met fazanten, wat zangvogels en tijdelijk ook al eens torenvalken, gered van bij de vogelvangers.
Pas veel later, eind de jaren ’60 werd de draad met de Wielewaal weer opgenomen, gedeeld met het voorzitterschap van de club ‘De Leievogels’ wat soms een ongemakkelijke situatie creëerde in een tijd dat er heel wat animo bestond tussen vogelvangers en vogelbeschermers!
Vanaf dan was hij regelmatig aanwezig op de Wielewaaluitstappen en nam deel aan heel wat reizen.

Het lijstje vogels in de tuin in Zulte is inmiddels opgelopen tot 120 met dezelfde verschuivingen als elders in Vlaanderen: steenuil, koekoek, veldleeuwerik, grauwe vliegenvanger, zomertortel… verdwenen terwijl soorten als zwartkop, sperwer de leemte toch niet helemaal opvullen.

De kikkerfluisteraar uit Kluisbergen...

Kikkerfluisteraar Paul *foto: Robin Vanheuverswyn*

Zowel fotograaf Robin als menig bezoeker en amfibieënspecialist zijn heel verwonderd hoe Paul Verschure uit de Poletsestraat in Kluisbergen-Ruien in zijn tuinvijver de groene kikkers op de hand krijgt. Géén trucjes met wormpjes... gewoon rustig bij de vijver fluisteren... met dit opmerkelijk resultaat.

Als natuurfotograaf heb je normaal een telelens nodig om kikkers deftig in beeld te brengen, maar deze foto werd genomen na slechts enkele seconden bij de vijver op 30 mei 2015. Volgens zijn vrouw komen ze ook heel dicht de terrasbezoekers aankijken... als Paul erbij is. En het lukt bij alle groene kikkers...

TUINAANLEG EN -ONDERHOUD

alle snoeiwerken ook verlagen van bomen

MICHAEL BEKAERT

Ganzendam 9 - 9890 Vurste
Tel: 0497/43.01.79

Jan FRANCOIS
Landmeter-expert

Gentse Steenweg 138
9620 Zottegem

09/361 03 00
jan.francois@telenet.be
www.aardbol.be

Dierenartsenpraktijk ‘Blauwesteen’

Dierenartsen De Pourcq Bernard en Moreaux Philippe

Blauwesteen 43 te 9600 Ronse

www.dierenartsenpraktijkblauwesteen.be
tel: 055/21.38.19

uit sympathie

De Mediawatcher

Wolf, of toch niet…

Dit voorjaar kwam Kluisbergen in het nieuws omdat er een wolf zou gezien zijn. Diverse deskundigen lieten hun licht schijnen over het probleem maar uiteindelijk bleek het toch om een wolfshond te gaan die 's nachts al eens op stap ging. Het is alleen maar verder wachten op de eerste echte wolf.

Recht op inkomen?

"Door een hectare bloemkolen te planten of een varkensstal te bouwen, creëer je niet automatisch een 'recht op inkomen'. Een landbouwer moet zich afvragen wie geïnteresseerd is in zijn product, welke waarde hierdoor gecreëerd wordt en welke prijs de afnemer daarvoor wil betalen", aldus professor Gellynck, landbouweconoom aan de Universiteit van Gent. Eindelijk een landbouweconoom die durft te stellen dat het niet opgaat om te blijven varkens kweken om daarna te eisen dat je daarvoor degelijk moet vergoed worden zonder dat de negatieve gevolgen van je keuze in vraag worden gesteld. "Er wordt een stal gebouwd en vol gezet met kippen of varkens maar men heeft er geen idee van wie in het vlees geïnteresseerd is en men weet bij god niet welke prijs men zal ontvangen." De professor geeft producenten alvast het advies om zich niets te laten wijsmaken omtrent 'faire prijzen'. "Produceren is niet hetzelfde als waarde creëren. In de huidige constellatie bestaan faire prijzen voor landbouwproducten niet. In het verleden garandeerde de Europese Unie dat nog via zijn landbouwbeleid, maar nu doet niemand dat. Je genereert dus geen recht op een inkomen omdat je een varkensstal opzet of een veld vol met bloemkolen plant. De omgeving is veranderd, dus moet je ondernemerschap tonen en niet uitvoeren wat anderen je opdragen." We pleitten er in de vorige Meander al voor dat er in Vlaanderen eens grondig nagedacht wordt over welke landbouw wij willen en kunnen hebben.
(Vilt Nieuwsbrief, 04.05.2015)

De koers op zijn kop

Boerenprotest *foto: VILT*

De Vlaamse voorjaarskoersen werden dit jaar opgeluisterd door allerlei acties van de boeren die protesteerden tegen allerlei maatregelen die hen treffen.
In dat verband zijn een aantal cijfers wel verhelderend. In het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV) is opgenomen dat de oppervlakte van de bestemmingscategorie 'landbouw', bestemd voor beroepslandbouw, 750 000 hectare zal bedragen. Volgens de laatste berekening van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen die de toestand van 1 juli 2014 weergeeft, was er op dat moment 786 300 ha bestemd voor landbouw, wat dus ruim meer is dan de vooropgestelde 750 000 ha.
Het RSV werd destijds goedgekeurd, goede afspraken maken goede vrienden…
(Vilt Nieuwsbrief, 13.05.2015)

P.V.S. electronic developments
ELEKTRONICA
-ontwerp -productie -consulting
Alle info: info@pvsed.com of tel.055/49.60.12
na afspraak: Neerstraat 28, Nederzwalm
+ ZAKLAMPEN
merk FENIX
Volledige gamma op: www.fenix-nederland.nl

Boomkwekerij
DE BOCK LV
Wij zijn specialisten in
Sierheesters, Rozen, Bamboes, Vaste planten, Coniferen, Sierbomen, Haagplanten, Fruitbomen
Pelikaanstraat 89
9700 Oudenaarde - Nederename
Tel: 055/30.24.80 (bedrijf)
Fax. 055/31.35.83

LE ROY RINASSUR BVBA
Warandestraat 17, 9810 Nazareth
Tel: 09/385.44.60 - 09/385.61.32
e-mail: leroy@rinassur.be
Crelan
verzekeringsmakelaar nr. 13839
ALLE BELEGGINGEN - LENINGEN
VERZEKERINGEN

Rol van de landbouw nog maar eens bevestigd

In Europa is bijna één vogelsoort op drie bedreigd of bijna bedreigd. Minstens zes op de tien habitats voor dieren en planten bevinden zich in een ongunstige staat. Dat zijn enkele van de meest opmerkelijke vaststellingen uit het grootste overzicht van de Europese biodiversiteit dat ooit is gemaakt. De huidige landbouwpraktijken zijn volgens het rapport de "belangrijkste bedreiging" voor de Europese biodiversiteit. "Het enorme verlies aan natuur is hoogst verontrustend", zo klinkt het. "We zijn immers van de natuur afhankelijk voor het voedsel, energie, grondstoffen, lucht en water dat leven mogelijk maakt."

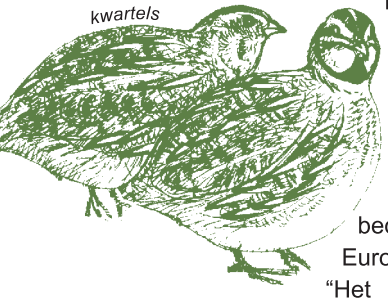

(Vilt Nieuwsbrief, 20.05.2015)

Mag het wat minder zijn?

Tijdens de Europese Landbouwraad hebben de lidstaten heel wat voorstellen gedaan om het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) 'bij te sturen en te vereenvoudigen'. De meeste landen zijn vragende partij voor een vereenvoudiging op vlak van vergroening en een bijsturing op vlak van controles. Ook België deed een aantal voorstellen. Het nieuwe groene beleid was al sterk uitgehold maar de vraag naar verdere afzwakking is dus nu al groot…

Vooral de invulling van ecologische aandachtsgebieden (EA) zou problemen opleveren. Zo vinden de lidstaten dat de eisen hierrond minder belastend moeten zijn voor de boeren. Ook de administratieve lasten worden daarbij geviseerd. Ook de gekoppelde betalingen zouden eenvoudiger moeten, blijkt uit de voorstellen.

(Vilt Nieuwsbrief, 18.03.2015)

Meer dan 100 soorten vogels
en meer dan 60 soorten dagvlinders
waarnemen in 1 week tijd?
Meer dan 300 dagen zon per
jaar en een zwembad?
Vakantiewoning Casa Mata
Spaanse Pyreneeën

10% korting voor leden van Natuurpunt
Alle info: www.casamata.info

Code rood

De Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) heeft een kaart opgesteld die een overzicht geeft van het aantal landbouwbedrijven per gemeente dat code rood of oranje kreeg in het kader van de instandhoudingsdoelstellingen (IHD) en de Programmatorische Aanpak Stikstof (PAS). Gemeenten weten niet op individueel niveau welk bedrijf welke brief heeft gekregen. De kaart vind je op volgende link.

http://www.vvsg.be/nieuws/Paginas/pas-cijfers-per-gemeente.aspx

Japanse haver?

Japanse haver *foto: KU Leuven*

Japanse haver is in een nateelt als groenbedekker een veelbelovend vogelvoedselgewas. Tot dat inzicht komen de Vlaamse Landmaatschappij en de Regionale Landschappen IJzer en Polder en West-Vlaamse Heuvels na een proefproject langsheen de Franse grens, van Alveringem tot Heuvelland. Afgelopen winter werd een grote verscheidenheid vogels waargenomen op percelen die na de oogst van wintergerst of wintertarwe ingezaaid werden met (kosteloos ter beschikking gestelde) Japanse haver. Geelgors, rietgors, grauwe gors, ringmus, vink en groenling deden zich te goed aan het zaad. Ook patrijs en fazant pikten een graantje mee en zochten vaak dekking in het hogere gewas.

Dit wintervoedsel is voor akkervogels van cruciaal belang. Tegenwoordig vinden ze immers nog

nauwelijks oogstresten op de gedorste velden en ook de graanstoppels verdwijnen na de oogst zeer snel van de velden.
Vooral de doelsoort geelgors was in grote aantallen aanwezig op de percelen. Op één perceel zaten in de periode eind januari - begin februari wel meer dan 100 geelgorzen. Komende winter krijgt het proefproject een vervolg. Verschillende landbouwers werden al opnieuw gecontacteerd om Japanse haver te zaaien in de nazomer van 2015.
(Vilt Nieuwsbrief, 27.05.2015)

Geelgors *foto: Gerard Mornie*

(Per)vers ijs…

Een Noorse ondernemer denkt het gat in de markt gevonden te hebben. Hij wil ijs uit een lokale gletsjer verschepen naar exclusieve bars wereldwijd.
Het idee bestaat al een eeuw, en wordt soms ook buiten het café serieus genomen: versleep ijs van Noord- of Zuidpool naar plekken op aarde waar behoefte is aan drinkwater. De Noorse ondernemer Gier Olson bedacht een variatie op dit plan en ontving er zowaar 30 000 euro subsidie voor van zijn gemeente Nordland, aan de Noorse kust net boven de Poolcirkel. Met het geld mag hij zijn plan vervolmaken om wereldwijd exclusieve ijsblokjes te gaan verkopen die geoogst worden uit de nabijgelegen gletsjer; De ijsmassa is onderdeel van het nationale park Saltfjellet-Svartisen. Verkopen is volgens de lokale bestuurders echter geen probleem. Het ijs is toch bezig te smelten, en door de opwarming van het klimaat gebeurt dat nu extra snel. Het plan is om 3600 kubieke meter ijs per jaar uit te zagen en per helikopter naar een nabijgelegen fabriek te vervoeren. Daar wordt het in stukken gezaagd en verpakt om op internationaal diepvriestransport te worden gezet. Hoe wereldwijd diepvriestransport milieuvriendelijk kan zijn, blijft echter minder duidelijk.
(MO nieuwsbrief, 26.03.2015)

Omgevingsvergunning aangevochten bij Grondwettelijk Hof

Natuurpunt, Bond Beter Leefmilieu, Ademloos en stRaten-generaal trekken naar het Grondwettelijk Hof tegen de nieuwe omgevingsvergunning. Die zal volgens hen nefast blijken voor het Vlaamse milieu. De huidige milieuvergunning moet elke 20 jaar worden vernieuwd. De aanvrager moet dan bewijzen dat hij nog steeds aan de normen voldoet. De nieuwe omgevingsvergunning wordt echter niet beperkt in de tijd. De bewijslast wordt verlegd naar de gemeente, die controles moet uitvoeren. Minister van Omgeving Joke Schauvliege reageert teleurgesteld op de juridische demarche.
(Vilt Nieuwsbrief, 28.04.2015)

VMM vindt twee neonicotinoïden frequent terug in water

In 2014 heeft de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) voor het eerst metingen uitgevoerd om een algemeen beeld te krijgen van de aanwezigheid van insecticiden, meer bepaald neonicotinoïden, in de Vlaamse waterlopen.

Moerbeek te Eke *foto: Gilbert De Ghesquière*

Neonicotinoïden zijn actieve stoffen van gewasbeschermingsmiddelen voor landbouwgebruik (zaadcoatings en sproeistoffen) en biociden voor ‘huishoudelijk’ gebruik (b.v. vliegenstrips). Ze worden steevast ingezet voor de bestrijding van insecten.

Neonicotinoïden staan ter discussie vanwege hun vermeend negatief effect op de bijenpopulatie. Om die reden heeft de EU in 2013 besloten tot een moratorium op diverse toepassingen van deze middelen in de landbouw. Terwijl het risico voor honingbijen uitgebreid onderzocht is, weet men veel minder over de mate waarin ze voorkomen in het oppervlaktewater en de mogelijke schade die ze daar aan het milieu berokkenen. De Vlaamse Milieumaatschappij onderzocht de concentraties van de drie neonicotinoïden imidacloprid, thiamethoxam en clothianidine in het oppervlaktewater. Ze deed dat op 92 meetplaatsen in Vlaanderen. De drie onderzochte insecticiden zijn op respectievelijk 90 procent, 44 procent en 26 procent van de meetplaatsen vastgesteld. VMM vermoedt een significant verstorend effect op het ecosysteem.
In de komende jaren zal de verdere monitoring van deze stoffen een beter beeld geven van de toestand van deze stoffen in de Vlaamse waterlopen en hun impact op het ecosysteem van onze rivieren. Met de resultaten van 2014 in het achterhoofd pleiten de Koninklijke Vlaamse Imkersbond (KonVIB), Natuurpunt en Groen reeds voor een handhaving van het Europese moratorium op het gebruik van neonicotinoïden.
(Vilt Nieuwsbrief, 20.05.2015)

Waterkwaliteit is in geen enkele Vlaamse waterloop goed

Niet één van de 194 Vlaamse en 499 lokale wateren voldoet aan de strenge Europese normen. Dat blijkt uit het laatste rapport van de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM). Geen enkel Europees land haalt de deadline voor een goede waterkwaliteit, maar uit cijfers van het Europees Milieuagentschap blijkt dat ons land er samen met Nederland het slechtst voorstaat.
De Europese normen omtrent waterkwaliteit houden rekening met zowel biologische factoren (de aanwezigheid van vissen, waterplanten en plankton) als met vervuilende chemische stoffen. Van de lokale wateren is meer dan de helft er ronduit slecht aan toe. Nog een derde is ontoereikend en amper 16 procent scoort matig. Er is niet alleen de intensieve veehouderij in Vlaanderen maar anderzijds zuivert Vlaanderen nog altijd niet al het afvalwater. In de steden zijn er weinig problemen, maar in de landelijke gebieden komt 20 procent van ons huishoudelijk afvalwater in de beek of in de ondergrond terecht.
Op vlak van fosfaat heeft Vlaanderen nog een lange weg af te leggen in de wetenschap dat dit nutriënt minder mobiel is in de bodem zodat milieu-inspanningen niet meteen resultaat opleveren. Het aandeel MAP-meetplaatsen dat de fosfaatnorm overschrijdt, bleef het voorbije decennium stabiel in de range 60 à 70 procent. In MAP5 worden de fosfaatbemestingsnormen verder verlaagd. (Vilt Nieuwsbrief, 23.03.2015)

Ongewenste nieuwe nachtvlinder

Sesamia nonagrioides of "zuidelijke graanboorder'

In Nieuwrode (Vlaams-Brabant) is voor het eerst in ons land een nachtvlinder gezien die in Zuid-Europa en vooral in Afrika berucht is omdat de larve van de vlinder ernstige schade toebrengt aan maïs en andere landbouwgewassen. Een foto van het dier circuleerde al enkele weken op de website www.waarnemingen.be en werd pas recentelijk geïdentificeerd als '*Sesamia nonagrioides*'. Een opvallende verschijning is het ongewone diertje niet. De soort is vrij egaal, lichtbruin met een donkere veeg over de voorvleugel. Hij behoort tot de familie van de uiltjes, één van de grootste nachtvlinderfamilies in ons land. Natuurpunt suggereert om de nachtvlinder die in Nieuwrode gezien werd 'zuidelijke graanboorder' te noemen, verwijzend naar de schade die de rupsen veroorzaken.
In Frankrijk komt de nachtvlinder voor tot aan Bordeaux. Hoe dit ene exemplaar in Nieuwrode verzeild geraakte, is vooralsnog onduidelijk maar Natuurpunt vermoedt via transport. Ook in Duitsland, Zwitserland en Oostenrijk is het beestje per

ongeluk eens ingevoerd en bleef het bij eenmalige waarnemingen.
(Natuurbericht.be, Vilt Nieuwsbrief, 19.05.2015)

Steenmarter

Met de opkomst van de steenmarter over geheel Vlaanderen neemt ook het aantal gevallen toe waarbij mensen op de een of andere manier hinder (kunnen) ondervinden van de aanwezigheid van deze soort, vooral in gebouwen en aan auto's.
Het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) en Natuurpunt ontwikkelden daarom een website waarop burgers tips vinden om schade door steenmarters te voorkomen. Voor de inhoudelijke ondersteuning werd daarbij een beroep gedaan op de kennis van het INBO.
Zie http://steenmarter.be/984/

Ronde van Frankrijk

Het is bekend dat de grondprijzen in Vlaanderen zeer hoog zijn. Landbouwgrond is met gemiddeld 5920 euro per hectare en 4410 euro per hectare, naargelang de grond vrij of verpacht is, in Frankrijk goedkoper. Buitenlandse belangstellenden, niet alleen boeren uit Noord-Europa maar ook investeerders tonen steeds meer interesse waardoor ook in Frankrijk de prijzen stijgen. Bovendien willen Franse verzekeraars beleggen in grond om de pensioenen van hun klanten veilig te stellen.
Misschien een ideetje voor de Franse boeren om met de Ronde van Frankrijk te protesteren? Of is in de landbouw de verontwaardiging selectief gericht tegen maatregelen die de natuur en het milieu ten goede komen?
(Vilt Nieuwsbrief, 02.06.2015)

Professoren tegen besparingen in natuur

Maar liefst 43 wetenschappers gespecialiseerd in natuur en milieu van alle Vlaamse en Brusselse universiteiten (en ook de UCL) roepen de Vlaamse regering en vooral bevoegd minister Joke Schauvliege tot de orde in een opiniestuk, gepubliceerd op de website van 'De Standaard'. Ze vrezen onder meer dat de logica van besparingen ten koste zal gaan van de biodiversiteit en het natuurbehoud.

Natuur en landbouw, niet noodzakelijk vijanden!

Natuurcompensaties voor de havenuitbreiding lokten veel protest uit omdat er landbouwgrond verloren ging. Dat het ook anders kan bewijst een landbouwgezin in de Prosperpolder dat van de nood een deugd maakte. Ook zij verloren grond maar sinds een vijftal jaar grazen ruim 100 runderen van hun bedrijf in het Verdronken Land van Saeftinghe en staan daar in voor het beheer. In dit overstroombare natuurreservaat eten de dieren enkel zilt gras waardoor hun vlees een erg specifieke smaak krijgt. Dit lichtgezouten vlees vermarkten zij voortaan onder de naam 'Saeftingher'.

Daar ligt ongetwijfeld dé kans voor onze landbouw: in plaats van blind te produceren in een zichzelf in stand houdend systeem (varkens produceren voor veevoeders in plaats van veevoeders te produceren voor varkens!) zoeken naar kwaliteitsproducten waarmee onze landbouw het verschil kan maken.
(Vilt Nieuwsbrief, 01.06.2015)

Frankrijk verbiedt Roundup

Frankrijk kondigt een verbod op de vrije verkoop van de onkruidverdelger Roundup aan. In België blijft het product van Monsanto voorlopig nog steeds verkrijgbaar.

De Franse minister van Milieu Ségolène Royal heeft op 15 juni het verbod op de vrije verkoop van de onkruidverdelger Roundup in tuincentra aangekondigd. In België is het product van Monsanto nog steeds verkrijgbaar, al dringen Waals minister van Milieu Carlo Di Antonio en een aantal organisaties aan op een verbod op glyfosaat, het basisproduct in Roundup.

Kanker

In maart van dit jaar kwam glyfosaat in de actualiteit nadat onderzoekers van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) hadden verklaard dat de herbicide kankerverwekkend zou zijn. Di Antonio vroeg daarop op 29 mei aan de bevoegde federale ministers om in navolging van Nederland de verkoop van glysofaat aan particulieren aan banden te leggen.

Ook enkele milieuorganisaties hadden eind april in een brief aan minister van Volksgezondheid Maggie De Block en minister van Landbouw Willy Borsus reeds hun ongerustheid over glysofaat uitgesproken. Ze vroegen een verbod op de verkoop van Roundup aan particulieren en een analyse van het gebruik van glysofaat in de landbouw en de impact op milieu en gezondheid.

Bron: Belga.

Reeds in september 2011 nam de Nederlandse Tweede Kamer een motie aan om glyfosaat in Nederland te verbieden voor niet-commerciële doeleinden. Het Ministerie is voornemens om het professioneel gebruik van gewasbeschermings middelen op verhardingen en particulier gebruik per november 2015 te verbieden. Een verbod op professioneel gebruik op sport- en recreatieterreinen en parken staat gepland voor november 2017.

Boekbesprekingen

Walter Belis

• Van Der Leij R., 2015. Guerrilla Food, Kosmos Uitgevers, Antwerpen/Utrecht, 112 blz., ISBN 978 9 02155 960 5, € 14,99.

Onder een ogenschijnlijk agressieve titel gaat een totaal onschuldig boek schuil. Maken we een terugkeer mee naar onze roots en willen we opnieuw op zoek gaan naar eetbare planten en dieren, zoals het vroeger een noodzaak was? Het heeft er veel van weg. Guerrilla Food is een handboek voor wildplukkers en het is niet de enige publicatie over dit onderwerp dat de laatste maanden op de markt kwam. In dit leuke, praktische boek vind je planten en dieren die je zo in de natuur kunt zoeken en eten. Een handige zoekkalender, opgesteld per seizoen en originele recepten maken het boek des te aantrekkelijker voor wildplukkers.

• Ball S. & Morris R., 2015, Britain's Hoverflies, A field guide, Oxfordshire, Princeton University Press, 313 blz., ISBN 978-0-691-166441-0, € 24,95.

De tweede editie van Britain's Hoverflies is een uiterst leerzame publicatie. Net als bij andere gidsen uit de reeks Wild Guides, wordt elke soort geïllustreerd door foto's van uitstekende kwaliteit. Voor wie niet vertrouwd is met zweefvliegen is de inleiding van essentieel belang. Laat u echter niet afschrikken door de (onbekende) anatomische namen, die worden integraal in de begrippenlijst uitgelegd. Met deze gids beschikt u over een voldoende basis om de 167 meest courante soorten zweefvliegen, die Groot-Brittannië rijk is, op naam te brengen. De gids bevat er 283, één meer dan in de eerste editie uit 2013. Sommige soorten zijn meer weggelegd voor specialisten omdat ze alleen maar kunnen worden geïdentificeerd met behulp van een microscoop. Van elke soort beschrijven de auteurs biologie, habitat, anatomie en de periodes wanneer u ze kan waarnemen. De observatietips die voorkeurhabitats en waardplanten vermelden, zijn van onschatbare waarde. De foto's in deze publicatie zijn gewoon schitterend en zijn een mooie demonstratie van de ontwikkeling van de digitale fotografie sinds het begin van de eeuw. De enige tekortkoming is dat de beoordeling van de grootte van elk soort aan de hand van een foto iets moeilijker is dan wanneer de zweefvliegen op schaal zouden zijn afgebeeld. De vermelding van de vleugellengte verhelpt hier gedeeltelijk aan. Anderzijds brengen de foto's meer details aan het licht, waardoor erg verwante of verwarbare soorten duidelijker kunnen worden onderscheiden. Britain's Hoverflies is meer dan een inleiding tot het onderwerp, het is een volwaardige veldgids die de identificatie van zweefvliegen mogelijk maakt en deze insecten meer 'trendy' maakt.

• Nassar D. & Blasco J.A.N, 2015. Van bijenflat tot vogelvilla, Kosmos Uitgevers, Antwerpen/Utrecht, 32 blz., ISBN 978 9 02155 928 5, € 12,50.

Dit leuke werkje richt zich tot kinderen vanaf 8 jaar. Het is geen 'doeboek' wel een kijk- en (voor)leesboek waarin je verneemt hoe dieren hun nestplaats bouwen en inrichten. De auteurs hebben aandacht voor enkele echt gespecialiseerde en originele bouwmeesters uit de dierenwereld. Veertien heel speciale 'dieroptrekjes' komen aan bod. De pagina's in dit boekje zijn uitklapbaar en geven veel informatie over het dier en zijn leefomgeving.

• Goulson D., 2015. Geroezemoes in het gras, Atlas Contact, Amsterdam, 304 blz., ISBN 978 90 450 2841 5, € 24,99.

Dave Goulson is professor biologie aan de universiteit van Sussex. In zijn jeugdjaren ging hij geregeld op vlinderjacht en verzamelde hij vogeleieren. Deze ondeugende jongensstreken werden al snel omgezet in pure natuurstudie en gaandeweg specialiseerde Goulson zich in hommels. In 2014 publiceerde hij 'Een verhaal met een angel', een boek waarin hij met andere ogen naar deze intrigerende insecten kijkt. Ook in 'Geroezemoes' komt de zin voor humor van de auteur duidelijk tot uiting. Goulson heeft zich inmiddels een stuk grond aangeschaft in het Franse departement Charente. Hij beheert het als een natuurreservaat en heeft het ingericht als een paradijs voor alle dieren, maar vooral voor insecten. In 'Geroezemoes' leidt hij ons rond in zijn natuurgebiedje en vertelt ons, in zijn

Een nieuwe secretaris voor VA+

Na ruim 10 jaar trouwe dienst heeft Peter Breyne zijn ontslag ingediend als secretaris van Natuurpunt Vlaamse Ardennen+. Het gehele bestuur en met hen alle leden van de vergadering willen hem uitdrukkelijk bedanken voor zijn jarenlange inzet. Zijn ontslag betekent dat we op zoek moeten gaan naar een nieuwe secretaris. Vandaar deze oproep om jouw kandidatuur te stellen. Laat je niet afschrikken. Je staat er niet alleen voor, maar vormt een hecht team met de andere bestuursleden. Het allerbelangrijkst is dat je er zin in hebt om Natuurpunt VA+ als voorheen op de kaart te zetten en dat je mee schouders wil zetten onder toekomstige acties. De belangrijkste taken bestaan uit het mee voorbereiden en opvolgen van de bijeenkomsten en de bijhorende verslaggeving en uit de praktische en administratieve ondersteuning en opvolging van acties en initiatieven. Enig inzicht in administratief werk mag niet ontbreken.
Ben je geïnteresseerd of wil je meer informatie neem dan vrijblijvend contact op met Guido Tack (guido.tack1@telenet.be – 055/30.25.89)

typische vlotte schrijfstijl, over het gedrag van de insecten die hij er waarneemt en huisvesting biedt. Na het lezen van het boek kijken we met nog meer belangstelling uit naar de wonderlijke schepping. Zou God dan toch echt in Frankrijk wonen?

foto: Vincent Decroock

We delen in de rouw van

- De familie van de heer Marc Vanden Borre, geboren te Oudenaarde op 7 april 1937 en er overleden op 23 maart 2015. Marc was nauw verbonden met de milieubeweging, onder meer als sponsor en huisvester van Milieufront Omer Wattez. Marc was ook een uitmuntend natuurfotograaf..
- De ouders en familie van Wim Jourquin, geboren op 8 juli 1963 en overleden op 28 maart 2015. Wim was lange tijd actief in de natuurbeweging en onder meer lid van de invertebraten- en de vogelwerkgroep.
- Marie-Louise Seeuws, kinderen en familie bij het overlijden van haar echtgenoot, de heer Joris Otte, geboren te Sint-Maria-Oudenhove op 15 januari 1938 en er overleden op 15 april 2015. Joris was één van de pioniers van de afdeling Zwalmvallei.

Open brief aan minister Schauvliege

Zwalm, donderdag 18 juni 2015

Aan Vlaams-minister van omgeving, natuur en landbouw Joke Schauvliege

Beste mevrouw de minister

Aangezien u mij niet kent, stel ik mij eerst even voor. Ik ben Vincent Decroock. In 2011 mocht ik mijn getuigschrift van natuurgids uit uw handen ontvangen tijdens de Vlaamse Ardennendag in Oudenaarde. Misschien herinnert u het zich nog, want ik heb toen een exemplaar van mijn natuurstudie aan u cadeau gedaan. U hebt toen een warm pleidooi voor de natuur gehouden.

Ik ben tevens conservator van het natuurreservaat Perlinkvallei en het is in die functie dat ik mij tot u richt. De Perlinkvallei is een klein natuurgebied in de Zwalmvallei, gelegen te Sint-Blasius-Boekel, een deelgemeente van Zwalm. Het is ontstaan dank zij de inzet van bewoners uit de omgeving. In januari van verleden jaar werd het officieel erkend als natuurreservaat. Hoewel momenteel amper vijf hectaren groot, is het heel divers met een grote verscheidenheid aan biotopen.

Vorig weekend nog zijn we met ons beheergroepje, allemaal vrijwilligers uit de buurt, het gras gaan verwijderen van de hooiweide. De voorbije jaren hebben we wandelpaadjes aangelegd, een vlonder bij de poel gerealiseerd en appelsap geperst van de vier appelaars die ons gebiedje rijk is. De plaatselijke lagere school, Baobab uit Sint-Blasius-Boekel, werd peter van het gebied en in november vorig jaar hebben de leerlingen allemaal geholpen bij de aanplant van een nieuw bosje, dat dan ook de naam Baobabbos kreeg.

Wij zijn terecht fier op wat we realiseerden en willen het gebiedje verder ontwikkelen. De omgeving herbergt nog heel wat kansen voor natuurontwikkeling en die is in Zwalm hard nodig. Onze gemeente hinkt helemaal achterop in het percentage beschermde natuur t.o.v. de andere Vlaamse gemeenten. Daarover ben ik, samen met de plaatselijke vrijwilligers, nu juist heel verontrust. Wij vernamen dat er voorstellen zijn waardoor de Perlinkvallei zijn statuut als erkend natuurreservaat zal verliezen. Hierdoor zullen we niet meer in staat zijn om al het mooie wat we realiseerden verder uit te bouwen. Dat is niet alleen doodjammer maar gewoonweg zonde.

Daarom hebben we een bord op ons perceel geplaatst, waarin we u vragen om deze mooie parel in de Zwalmvallei te redden. Mag ik herinneren aan uw warm pleidooi van vier jaar geleden? Help de natuur vooruit en steun ons verder.

Wij rekenen op u.

Vriendelijke groeten

Namens Tom, Finn, Merel, Robert en alle vrijwilligers van de Perlinkvallei.

3-2015

13de jaargang nr. 3 juli-augustus-september 2015
afgiftekantoor Gent X - erkenning P203773

driemaandelijks tijdschrift van vzw Natuurpunt Vlaamse Ardennen *plus*
v.u. A. Benoot - Y. Moerman Gampelaeredreef 67 9800 Deinze tel. 09/386.38.95

bpost
PB-PP
BELGIE(N) - BELGIQUE

Meander

natuurpunt Deinze Plus

NATUURFEEST
ZATERDAG 29 AUG

natuurpunt

natuurlijk een feest

Receptie om 18u30 in zaal Ter Wilgen, Poelstraat 70, Deinze. Aansluitend paëlla (ook vegetarische paëlla). Inschrijven vóór 21 augustus via BE34 9794 3597 5090 met vermelding: natuurfeest + aantal volw./kinderen + normaal/veggie. Volwassenen 17 €; kinderen 6-12 jaar 12 €; kinderen < 6 jaar 6 €.

VZW MILIEUFRONT OMER WATTEZ
REGIONALE MILIEUVERENIGING

Zaterdag 26 september 2015
Groenfeest plus: 40 jaar MOW!

Het jaarlijkse ledenfeest van Milieufront Omer Wattez gaat deze keer in een extra large-editie ter ere van hun 40-jarig bestaan. In de namiddag kan je deelnemen aan allerlei eco-workshops, waar je een bijenhotel, een solar cooker of kruidenthee maakt. 's Avonds geniet je mee van een heerlijk bio-etentje en gezellige muzikale omkadering.
Meer info volgt in de volgende Onze Streek. Hou ook www.milieufrontomerwattez.be in de gaten.

Vanaf 16u30, CC De Mastbloem, Waregemsesteenweg 22, Kruishoutem.
Info: 055 30 96 66 of info@milieufrontomerwattez.be